

LOPEDRIS

86

desembre 2021

www.lopedris.cat

Butlletí trimestral d'informació

VILAPLANA

Bon Nadal i Fel·lç Any Nou
2022

Edita: **Lo Pedrís**

Coordinació

Lourdes Brunet Vallvé
Montse Ferré Mestre
Josep M. Garcia Abelló (Pitxi)
Josep Huguet Mendizábal
Hilari Juanpere Aixalà
Jordi Mariné Juanpere
Pep Mestre Anguera
Magda Montlleó Llauredó

Núria Pujals Cabré
Roser Queralts Mestre
Mei Salvat Salvat
Dolors Sentís Sahun
Teresa Serra Ferré
Salvador Bota Mestre

Correcció

Antònia Farré Sanfeliu
Carme Maigí Canalda
Francesc Mariné Tost
Jordi Serra Ferré

Portada:

Irina Mestre Closa

www.lopedris.cat

Imprimeix **SUBLINK**
IMPRENTA ONLINE
www.sublinkimprenta.online

D.L. T-1553-2000

Tirada 500 exemplars / Preu: 3,00 €

Lo Pedrís és una publicació local que pretén dur la informació a tots els vilatans. Lo Pedrís no comparteix, necessàriament, totes les opinions que els col·laboradors manifesten en els seus articles.

Annex amb la revista aquest número:

CALENDARI
2022
LO PEDRÍS

EDITORIAL

■ La Redacció

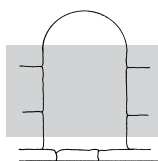
Des d'aquesta passada primavera ens hem familiaritzat amb un nou terme que ens ha omplert de preocupació: la MAT. Hem vist com al nostre municipi i als de l'entorn, hi apareixien cartells de protesta contra el projecte d'instal·lació d'una nova línia de molt alta tensió que, si bé no toca el terme municipal de Vilaplana, contribueix a saturar una mica més un paisatge ja prou afectat per aquest tipus d'infraestructures.

Aquesta agressió al territori, planejada des de grans empreses privades i amb traces de tenir una legalitat dubtosa, amenaça a convertir el Sud de Catalunya en un corredor de transport elèctric amb nul retorn econòmic per a les nostres terres, a més de la destrossa ambiental i paisatgística que representa la construcció de centenars de torres d'enorme envergadura.

Aquesta línia pretén portar energia elèctrica, produïda en grans parcs eòlics, des de l'Aragó fins a la conurbació de Barcelona. I això, en bona part, és degut a l'endarreriment de la implantació de les energies renovables a Catalunya.

Aquí hem viscut de forma molt acusada la cultura del *No a tot!* i el que es coneix com a fenomen *nimby* (acrònim anglès que significa "No al pati de casa meua"). Així l'oposició als projectes de noves instal·lacions s'ha escampat per tot arreu, fins i tot per zones que no han vist un molí de vent ni de lluny. Ara ens trobem amb això, no es podia saber...

La lentitud de reflexos de les institucions tampoc no ha ajudat. Urgeix un pla ambiciós d'instal·lació d'energia verda a Catalunya, elaborat des de la proximitat i el respecte al territori, amb corresponsabilitat de tothom, fugint dels macroprojectes i l'especulació. Exemples a seguir n'hi ha a molts llocs d'Europa. Només així ens en sortirem i podrem evitar que el nostre horitzó quedi tacat per sempre per enormes siluetes metàl·liques.

SUMARI

EDITORIAL	2
ENTREVISTA A Josep M. Cardona Anguera / CONTE: Si Nadal no existís	3 - 5
RUTES PER CAMINAR: La Mola d'Irto	6
EXCURSIONISME: 145è Aniversari del Centre Escursionista de Catalunya	7 - 9
HISTÒRIA LOCAL: Els últims dies dels Patacons	10 - 12
FEM MEMÒRIA: 32-17-31-16-75-05	13
ECOLOGIA I SOSTENIBILITAT: La Vall SoStenible	14
OPINIÓ: Són pocs els que van a Missa?!	15
TERRITORI: Segones Jornades de l'avellana de muntanya (AAMP)	16 - 18
FESTA MAJOR: Pregó, Fotos, Aniversari del Casal / LO PEDRÍS PEL MÓN	19 - 22
DEMOGRAFIA	23
XALATECA: El Kapla	24 - 25
ESCOLA CINGLE ROIG / CARTA A LO PEDRÍS: Família Saddok Taybi	26 - 28
AJUNTAMENT: Accions de millora	29
PATRIMONI: Visita a dos forns teulers / A VEURE SI SAPS ON ÉS?	30 - 31
VA DE CINE: Seminci i REC 21/ PULSÒMETRE	32 - 33
MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA:	34 - 35
LA FRESCA: Els meus invents	36 - 38
REGIDORIA D'IGUALTAT / RECERCA LINGÜÍSTICA	39
LA CUINA DE CASA / CUINA TRADICIONAL	40 - 41
AJUNTAMENT: Curs de construcció de pedra seca / PASSATEMPS	42 - 43

Entrevistem a

JOSEP MARIA CARDONA ANGUERA

(73 anys), cuiner i pastisser jubilat

“La necessitat et fa veure moltes coses, et fa apreciar els valors de moltes coses que en abundància no saps veure, perquè les tens”

■ *Pep Mestre Anguera*

Les necessitats de la vida et porten per camins mai imaginats. A vegades, els entrebancs esdevenen el punt d'inflexió necessari per fer vinclar una inèrcia negativa. El Josep Maria es va enganxar a aquest tren quasi sense pensar-hi i va marxar de Vilaplana per ajudar a casa. Al cap dels anys ha comprovat que la perspectiva li ha valgut la pena. Em sembla que no en canviaria gairebé res, tret potser de les hores que ha deixat de ser al poble. Ara se'l veu content i feliç amb els seus. L'acabarem convençant perquè ens il·lustri amb els secrets del seu bloc?

Què recordes de la teva infantesa al poble?

Recordo que, de petits jugàvem a la Font de la Vila. Hi fèiem un campament amb el Sebastià Joaquim, el Genís i el Sebastià Fulantí, aleshores jugàvem amb la imaginació. Ho teníem net com un jardí, com ara, que n'ha promogut la neteja l'Ajuntament. També recordo que hi anàvem a omplir la ferrada d'aigua per refrescar la fruita o fer litines...

Has estat molts anys fora del poble. Per què vas marxar?

Jo vaig haver de marxar perquè els pares no tenien diners i estaven necessitats. Ho vaig poder fer gràcies a moltes persones de Vilaplana, que van ajudar la mare en molts moments. Quan el pare va necessitar penicil·lina pel seu tractament, com que a casa no teníem seguretat social ni res, ni diners per poder-la comprar, la Matilde Domingo va poder aconseguir-ne, junt amb la col·laboració de la Creu Roja de Tarragona.

Era una altra època...

La necessitat et fa veure moltes coses, et fa apreciar els valors de moltes coses que en abundància no saps veure, perquè les tens. Però tant la necessitat com l'abundància no són bones per a ningú...

El pare va estar molt malalt i la mare va haver de lluitar molt per poder tirar la casa endavant. Érem dos germans i jo era el més gran. Aleshores una senyora del carrer, que es deia Teresa Aymat, va dir a la mare “Per què no busquem un lloc pel Josep Maria, per poder anar a treballar? Perquè a la terra, de pagès, no guanyarà gaire per poder ajudar una mica a casa”. Aleshores, junt amb el procurador, Sr. Elies, em van buscar dos llocs a Tarragona: Un era a l'hotel Astari, de botons, i l'altre, a la Universitat Laboral. I em van dir: “Tria el que vulguis, Josep Maria”. Però em van aconsellar que era millor el segon, perquè hi tenia l'allotjament, els àpats i la formació i “Pots fer moltes coses allí, amb el temps...” em van dir.

Vas començar a treballar molt aviat...

El 1962, vaig entrar a la Universitat Laboral “Francisco Franco”, l'actual Complex Educatiu. Hi he estat 52

anys! He estat el funcionari més vell que hi havia a la província de Tarragona, ja que vaig entrar a treballar quan encara no tenia els 14 anys fets. Pensa que vaig marxar de Vilaplana que no havia acabat els estudis! Vaig haver d'acabar-los a l'Acadèmia Roig, de Tarragona. Treballava vuit hores a la Laboral, sis hores a la pastisseria i quan sortia anava a l'acadèmia, de 8 a 9, per acabar la primària. Recordo que quan anava a pagar la mensualitat, la Directora (la Sra. Conxita) em deia, “Com et puc cobrar, si ets l'exemple d'aquesta acadèmia!”

Devia ser bastant dur...

Sí, el pare va morir l'any 1966, quan feia 4 anys que era a la Laboral. Però, gràcies a això em vaig lliurar de la mili! El meu cosí Ceferino Bonet i el seu germà van fer les gestions perquè me'n lliurés, per ser fill de vídua. Després jo, en casar-me, vaig lliurar-ne al meu germà, pel mateix motiu.

Però en deus haver vist mil i una, i de molts colors, no?

Hi va haver dos senyors, a la Laboral, que van fer dos llibres. Jo també anava escrivint en un bloc les coses que em passaven. Una de les coses que recordo que hi vaig apuntar va ser una vegada que hi va haver una inundació: Es van trencar unes canonades i hi havia dues vàlvules grans que calia tancar per eliminar pressió i evitar que petés tot; una, que van tancar els tècnics i una altra, que calia accedir-hi per uns passadissos subterranis; els bombers no hi podien passar perquè era molt estret. Aleshores el Sr. Domènech (Cap de manteniment) em va dir si hi volia passar jo, perquè era més petit (em deien el Cardoneta!). Era com una mina d'ai-

ENTREVISTA

gua; els vaig dir que sí i es va poder solucionar el problema. És una de les grans anècdotes que tinc d'aquell temps, que em va fer sentir important en la família del Complex. En tinc moltes!

També he viscut l'explosió del RAC de la DOW! Recordo que tots els nens van marxar, tal com se'ls havia dit al Pla d'Emergència, cap a la platja. Però un nen es va quedar adormit al dormitori sense que ningú se n'adonés (li "agradava molt el mam"!) No va ser fins a l'endemà que van trobar que faltava l'Albert. Quan van anar cap al dormitori per veure què havia passat, ell els va respondre: "No m'he adonat de res, m'heu despertat vosaltres".

Com van ser els primers anys, a la Laboral?

Vaig començar de "pinxe" (aprenent), (l'escala anava de *pinxe* a ajudant de cuina, cuiner de segona, cuiner i xef de cuina) i vaig anar pujant fins a arribar a cuiner. Després vaig anar a treballar a Tarragona a la pastisseria Recasens Ventosa, al carrer Sant Agustí (on hi treballava una senyora que tenia família a Vilaplana, la Maria del Carme de cal Badó). A la pastisseria hi vaig ser 25 anys. Allí vaig aprendre l'ofici de pastisser.

A la Laboral, n'érem dos de Vilaplana, l'Eloi Manco, que era a les oficines portant tot el tema de la Seguretat Social, i jo.

En aquells primers anys, hi devíeu ser una gentada a la Laboral, no?

Pensa que era un poble! Un poble d'estudiants! A la Laboral hi havia 1600 alumnes, 300 professors i 80-90 treballadors: 25 persones a les oficines, 2 metges i 3 infermeres, 1 sastre, 1 sabater i 1 que s'encarregava de correus/telegrames i girs postals, que enviaven els pares als fills.

I els anys van anar passant...

I tant! Vaig estar 6 anys de *pinxe* de cuina. Vaig fer un examen allí mateix i vaig aprovar-lo per ser ajudant de cuina

durant 8 anys. Després, em van fer cuiner i em van posar un barret alt, com a distinció de la categoria. Més endavant, l'any 1984, em vaig treure el carnet de pastisser. Això em va permetre impartir classes de pastisseria a les tardes, a alumnes amb necessitats, junt amb altres professionals de renom del ram. Recordo l'Antonio Cuadrado, que per a mi, era un dels millors cuiners d'Espanya! Treballava a l'escola de Cambrils. Feia autèntiques *virgueries*, però no li agradava que el filmessin; sempre desapareixia quan acabava!

Aquella formació recordo que va ser molt difícil i de molta responsabilitat! Els nens que feien els cursos, se'ls enduien a hotels i a restaurants a fer pràctiques, per acabar d'aprendre l'ofici. D'aquí, molts en van sortir amb feina. Això em va fer sentir molt orgullós. Van aprendre a netejar *catxarros*, el peix, la carn, a desossar i conèixer les peces de la carn, els tipus de peixos, les temperatures, les caducitats de conservació. També vam ensenyar-los a envasar al buit per aprofitar aliments que d'altra manera s'hagueren hagut de llençar.

Però realment, què és el que t'agradava més?

A mi m'agrada més la pastisseria! És més exacta, tot va pesat. A més, la

pastisseria és molt neta. Sempre, però, que no et facis el teu formulari, buscant alguna innovació amb ingredients nous o coccions diferents... Quan vaig començar, em demanaven que fes els pesatges, fregar llaunes i piques... I jo, pel meu compte, ho memoritzava, me n'anava al lavabo i m'ho apuntava en paper de vàter i les passava en net, al meu bloc. Així és com en vaig aprendre! Tinc un munt de fórmules apuntades que m'han costat molt i que, com qualsevol cuiner, mai te n'explicaré ni el "puntet de la i"!

I com hi vas començar?

Vaig començar amb pastisseria salada, com a innovació i per crear una nova línia. Érem dues pastisseries a Tarragona que ho vam començar a fer. Va tenir molt d'èxit, perquè la gent venia a comprar dolç i acabava comprant també salat. Per Nadal i Cap d'Any, en quinze dies, vam arribar a facturar 1 milió de pessetes. També fèiem *guateques*, *lunch* i vins d'honor a l'Ajuntament. Això ens anava molt bé a tots, perquè ens trèiem un sobresou. Cada setmana en fèiem 3 o 4! Més endavant, van traspasar la pastisseria, va anar a menys i ens van anar acomiadant a tots, a poc a poc.

Després vaig entrar a treballar al restaurant "Delícies". Hi anava al matí. M'aixecava a les 5, i hi feia les tapes, abans d'entrar a la Laboral. Recordo que tenien la concessió de la carn dels toros que es mataven a la plaça de toros; els dimecres venien molts viatjants a menjar l'estofat de toro amb rovellons. Se'n van arribar a vendre més de cent plats!

Déu n'hi do! Feies més hores que un rellotge! I ara que t'has jubilat, ho trobes a faltar?

Em vaig retirar el setembre de l'any 2013. De la Laboral és d'on he tingut més bons records i més bons companys. De les monges també en tinc molt bon record, perquè jo era molt petit i em van acollir, orientar i ajudar molt.

He viscut 38 anys a Tarragona. Però també vull parlar de Vilaplana: en tinc uns sentiments molt grans perquè

PETIT d'kastro

www.facebook.com/petitdkastro

PLAÇA de L'ESGLÉSIA i de L'AJUNTAMENT de VILALLONGA del CAMP - teléfon 977840939

Pg. de la Mussara, 1
Vilaplana del Camp

PINTURA DECORATIVA
Josep M. Garcia

Tel. 977 815 078
Mòbil 619 233 190

en sóc fill i perquè sempre m'ha agradat la terra que em va deixar el meu pare. L'he cuidada mentre he pogut, potser ara no tant, perquè no em trobo massa bé. He de dir que hi he passat molts bons dies de la meua vida perquè m'han agradat els arbres, la terra i fer verdura. Sempre he admirat molt la pagesia de Vilaplana: per mi són els grans artesans que, juntament amb la resta d'oficis, han fet gran el poble de Vilaplana! Però no es parla mai de la gran pagesia, que ha estat la llum del nostre poble, dels arbres i de les terres centenàries. Com que el pare era picapedrer, moltes vegades quan passo per carrers de Reus que encara tenen *adoquins*, penso: "Mira! Potser l'ha fet algú de Vilaplana! Està enterrat aquí a terra i mira quin servei que fa i ningú se n'adona, ni li donen valor". Tot això a mi m'omple de goig: aquesta gran artesanía que hi havia a Vilaplana. Jo estic molt agraït a Vilaplana, al carrer i als veïns! Als matins, quan vaig a caminar, sempre miro dalt de la muntanya, me'n recordo del poble i penso: "Mira, avui hi ha la boira del riu" o "Potser hi plourà...". Sempre el meu record és allí dalt.

I ara que ja tens més temps, t'agradaria fer de mestre?

No, perquè estic delicat. M'han operat tres vegades i no podria. Tot i que ara estic millor, encara segueixo en tractament. Ara tinc més ganes de viure el moment, amb els familiars i els amics. He agafat respecte i m'ho prenc amb més calma. Viure amb els meus néts tot lo que pugui i en la natura, dia a dia. Ara començo a veure la llum i el sol, però han estat moments molt difícils, per a mi i la meua família!

I vist tot el que has viscut, què te n'endús de tot plegat?

Tinc 73 anys, sóc una persona que m'he fet gran perquè els anys no perdonen, amb molts coneixements, amb molta veterania, que he anat aprenent al llarg de la meua vida.

M'agradaria sempre pensar que la gent del poble em recorda com una persona que els he estimat molt, a tothom. No tinc cap enemic, i si el tinc, no el conec!

També trobo a faltar molt els veïns del carrer i la vida del carrer. Ara ja no queda quasi ningú...

Per cert, em permetes una llicència? És que no voldria acabar l'entrevista sense aprofitar l'ocasió per desitjar a tot el poble de Vilaplana un Bon Nadal i un Feliç Any Nou!!!

■ ■ ■

SI NADAL NO EXISTÍS

■ *Pep Mestre Anguera*

Si no hi hagués Nadal, si Nadal no existís, on posaríem la neu del pessebre?

Algú s'ha plantejat mai què passaria un 25 de desembre sense Nadal? Sense llums, ni arbre, ni regals?

Els pastorets dormirien tota la nit, cansats de menar el ramat per la molsa i les serradures, no es menjarien les sopes que bullen als cremalls, orfes de sofre del dimoni pudent i forcat.

La mula i el bou, erts de fred, es barallarien pel racó de palla que encara fumeja, tèbia, en algun racó de l'establia.

El paper de plata del riu es rovellaria entre les pedretes i l'ham del pescador incansable que aguanta la canya, impertorbable, a la vora.

L'estel cauria, apagat i fos, la purpurina escampada per terra, cansat de caminar pel cel, esgotat de no dir res, desglaçat i liquat a l'abeurador de l'aviram.

I el caganer? Avorrit d'estar ajupit i amb el cul fred i enlaire, el galló penjant, jauria ben adormit a la pallissa, abraçant el paper i somiant en la pastoreta que li fa ballar el cor.

Les parades de cols de paper, les tomaqueres de plàstic encanyades, el pagès que cava, les alzines i pins de broma, s'amagarien a la golfa, llavor de desig per granar algun dia que no arribaria...

Les cases de suro, amb finestrels oberts i llum a les entranyes, s'apagarien per sempre per acollir la neu de pols que anirien rebent a les teulades, pintades de vermell.

Les boles daurades es barallarien frísoles amb les de colors per penjar de la rama més alta, a l'escalf de la garlanda de llum estroboscòpica, sabedores que a la caixa, embotides com estan, no hi cap res més i no hi ha un endoll que les recomani.

Els reis, els camells i els patges acotarien el cap per retre el darrer homenatge a la flassada de paper de diari que els protegeix dels cops i els amortalla a la caixa de l'oblit, sense màgia ni desconsol, sense regals ni ofrenes, sense plat de galetes ni menjar per les bèsties, sense reialme.

La dona que renta, pala aixecada, es cansaria de petar la fusta a la pedra del riu i estendria la roba, per sempre, plegada en algun racó de l'estenedor, pensant que no estendria més la bugada ni la perfumaria amb sabó d'olor.

Si no hi hagués Nadal, no podríem beure vi dolç ni fer dringar les gargamelles amb picarols de veu fina, per repetir-nos que és el dia de fer fred i de tancar-se a casa per sentir la remor del vent que bufa cançons gelades rere el vidre i aixeca les fulles cremades pel sol per fer-les ballar.

Si no féssim mai més el pessebre ni l'arbre al racó del menjador de casa, oblidaríem qui som i perquè neva farina a Betlem o com un tronc amb ulls de tap de plàstic i barretina, savi, vell i atrocinat de tants cops, caga dolços i il·lusió.

Si l'àngel, fantasia àvida i ansiosa d'infants i no tan vells, no pengés del fil infinit del goig de celebrar, no seríem res, no tindríem res, només ens quedaria pensar, sabedors inequívocs de la Veritat, que si Nadal no existís: l'hauríem d'inventar!

■ ■ ■

■ *Ester Borràs Giol*

La Mola d'Irto queda entre les serres de Pàndols i Cavalls i segons des d'on te la miris sembla una magdalena. Va ser un dels punts estratègics durant la Guerra Civil.

Aparquem vora l'àrea recreativa de la Fonteta, situada poc després del km. 11 de la carretera de Gandesa a Pinell de Brai.

Encarats cap al S, seguim les marques grogues i blanques del PR-C 27; passem pel costat del mas de Tomaset i aviat comencem a enfilar-nos sense descans fins a la carena de l'Obaga de Tomaset, contrafort de la Serra de Pàndols.

Un cop dalt, seguim la carena cap a la dreta. Veurem restes de trinxeres i de ferralla (bocins de llaunes i metralla), vestigis de la Batalla de l'Ebre.

Arribem a l'antena de comunicacions. Just a sota, encarat cap a Gandesa, hi ha un mirador amb un parell de plafons amb explicacions relatives a la geologia de la vall i el coll de Torner.

Baixem per una pista de terra, no fem cas d'una altra pista que marxa cap a l'esquerra, i tornem a pujar. En una cruïlla amb pal indicador seguim cap amunt, en direcció al Monument a la Pau i la Cota 705.

En una altra cruïlla, continuem recte per la pista encimentada per arribar fins al Monument a la Pau, des d'on hi ha molt bones vistes.

Tornem enrere per la pista encimentada fins a la cruïlla. Ara seguirem per un sender que surt a mà dreta (hi ha una marca de color verd) i que passa pel mig d'un bosc de pins.

Arribem a l'ermita de Santa Magdalena. Passem per davant de la

font i continuem camí avall (hi ha una altra marca de color verd).

Anem baixant suaument i arribem a una cruïlla amb pal indicador. Continuem recte pel sender (obviant el que surt a mà dreta). De tant en tant veurem alguna marca de GR.

El sender es converteix momentàniament en pista de terra, però després es torna a convertir en sender i comença a pujar.

Arribem a una cruïlla sense cap indicador. Cal estar atents, ja que cal girar cap a l'esquerra. Una mica més avall veurem alguna marca de GR i també de la marxa de l'Espanarrucs (una ferradura blava).

Baixem de forma decidida passant entre el bosc, però també per clarianes sobre la roca calcària que ens permeten gaudir de vistes sobre les barrancades i cingleres d'aquest sector de Pàndols i de la Serra de Cavalls al nostre davant.

Després d'una forta baixada per un sender malmès pel pas de les motos, arribem a una cruïlla senyalitzada. Continuem cap a la dreta, en direcció a la Serra de Cavalls (obviant el sender que porta a la Fonteta i a Gandesa pel GR 171-3). El camí continua passant pel mateix llit del barranc i acabem travessant la carretera per sota un túnel.

A l'altra banda del petit túnel, continuem pel sender, que també continua

marcat com a GR. Aviat agafa la direcció N-W cap a Gandesa, per la banda esquerra del barranc.

Comencem a pujar fins a arribar a un collet on hi ha una torre elèctrica. Estem ben bé sota la Mola d'Irto. A la nostra esquerra veurem el senderó que s'hi enfila.

Anem pujant entremig de coscolls, pel pas més evident i seguint les poques fites que hi ha, fins que arribem a les runes de l'ermita de Sant Marc. A l'interior d'una de les dues parets que queden dretes hi veiem una pintada de fa 80 anys. Des d'aquí encara caldrà enfilar-se una miqueta per arribar al punt més alt (539 m).

Baixem de la Mola d'Irto pel mateix senderó de pujada i recuperem el GR. Continuem en direcció a Gandesa.

Al cap de poc i sobtadament, sense cap indicador, el sender tomba cap a la dreta per anar a pujar a la Serra de Cavalls. Nosaltres aquí abandonem el GR i seguim recte.

Passem pel límit d'un tros i fem cap a una pista de terra. La seguim cap a l'esquerra fins a arribar a la carretera. Un cop a la carretera, anem cap a la dreta i arribem en pocs minuts a l'àrea de pícnic de la Fonteta.

■ ■ ■

■ *Antoni Olivella Conill*

Els inicis

El 26 de novembre de l'any 1876 es va fundar l'Associació Catalanista d'Excursions Científiques (ACEC) en el si del desenvolupament de la Renaixença al nostre país.

De bon començament, s'estableixen diverses seccions d'activitats, destacant aquestes:

- Científica
- Artística
- Literària
- Topogràfica-Pintoresca (Muntanya)

És important destacar que en els seus Estatuts i Reglaments inicials ja s'intuïa la voluntat d'implicar-se en la defensa i protecció de la cultura, les tradicions i el coneixement del territori.

I en un dels articles del Reglament es fixa que, a part de pagar una quota mensual com a soci, hi ha l'obligació anual de donar una peça d'art, arqueològica, numismàtica, pintura, escrits i altres amb la finalitat de museïtzar l'Entitat. Així s'acumulen gran quantitat de peces arqueològiques romanes, àmfores ibèriques i romanes, imatges romàniques i gòtiques, monedes antigues, fòssils, minerals, totes elles rellevants, i tantes i tantes coses més.

Al cap de dos anys de la seva fundació, a causa de l'orientació artística i científica de l'ACEC i menys muntanyenca, es produeix una escissió, establint-se una nova entitat anomenada Associació d'Excursions Catalana (AEC).

145è ANIVERSARI DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

145 ANYS FENT PAÍS

Les dues actuen de forma separada, però amb molts socis comuns, i finalment, veient la gran quantitat d'activitats paral·leles, el 1891 es fusionen en l'actual entitat Centre Excursionista de Catalunya (CEC).

Els primers anys

L'entitat creix ràpidament i necessita establir un nou local, ja que als inicis s'allotjava en domicilis particulars i professionals, i lloga el segon pis del carrer del Paradís núm. 10, que és un edifici gòtic del segle XV, pis que incloïa la part de dalt de les columnes romanes del Temple d'August.

instal art

· Disseny, fabricació i muntatge de **rètols**.
· Impressió digital, vinils per a **vehicles**,
· envans, mampares i mobles d'**oficina**

☎ 977 76 62 89 / 619 22 66 20

📍 Pol. Ind. La Drecera C/ de l'Energia, 3
La Selva del Camp, 43470

✉ Instalart.laselva@gmail.com

🌐 www.instalart.es

📱 @instalart.laselva

EXCURSIONISME

Posteriorment, entre els anys 1903 i 1905, l'arquitecte i consoci Lluís Domènech i Montaner va fer una important reforma interior de l'esmentat edifici, deixant al descobert les columnes romanes, dissenyant una gran sala d'Actes, sala de Juntes, Biblioteca i espais de trobada per tots els socis.

Personatges cabdals de la societat catalana són membres històrics de l'Entitat, destacant entre molts d'altres els pintors Santiago Rusiñol i Miquel Utrillo, els arquitectes Antoni Gaudí, Lluís Domènech i Montaner i Josep Puig i Cadafalch, el lingüista Pompeu Fabra, els escriptors Manuel Milà i Fontanals i Valentí Almirall, els geògrafs Pau Vila i Francesc Carreras Candi, l'historiador Josep Iglésies i Fort, el poeta Joan Maragall, etc.

La inquietud de molts d'ells fa que es desenvolupi la protecció i rehabilitació de monuments i edificis importants que es trobaven en molt mal estat: Monestirs de Poblet, Ripoll, Sant Cugat, i evitant la seva desaparició com l'església de Sant Pau del Camp, la reconstrucció de les esglésies romàniques de Terrassa, les Drassanes de Barcelona i les restes de la Muralla Medieval del S. XIV. El CEC va ser determinant, sota la direcció de Josep Puig i Cadafalch, de la recuperació de les pintures romàniques

de l'Alt Pirineu i de la Vall de Boí.

El 1907, en Puig i Cadafalch plantejà, en una conferència al CEC, la creació de l'Institut d'Estudis Catalans que fou fundat pocs mesos després. Va ser Enric Prat de la Riba, president de la Diputació de Barcelona i més tard, president de la Mancomunitat de Catalunya, el que fundà l'IEC, essent cabdal el CEC, amb una llarga llista de personalitats culturals, artístiques i literàries que varen impulsar-lo.

L'excursionisme

La necessitat de conèixer la nostra terra perquè fos degudament coneguda i estimada, així com d'altres indrets del món, el CEC va ser i és un gran actiu en l'organització de sortides de muntanya, campaments, essent pioners en les activitats d'escalada (Lluís Estasen, Maria Antònia Simó), d'esquí (més de 15 esquiadors olímpics) i expedicions internacionals (Atlas 1966, Everest, Indu Kush, etc.)

Com a dada significativa, és la 7a entitat excursionista més antiga del món i primera privada, ja que les 6 primeres han estat entitats públiques de país.

Sota la presidència de Cèsar August Torras i Ferrer va iniciar-se una xar-

xa de refugis de muntanya començant per l'antic refugi d'Ulldeter (1909), La Renclusa (1916), La Molina (1925), fins a 16 edificis que han donat aixopluc a milers d'amants de la natura acostant-la per assolir travesses, cims i espais de coneixement com àmbits de geologia, botànica, meteorologia, geografia, etc. Avui resten 8 refugis emblemàtics, 7 al Pirineu, com el nou d'Ulldeter (1959), La Renclusa, Josep Maria Blanc (1954), Joan Ventosa i Calvell (1979), Amitges (1966), La Molina i Juli Soler i Santaló (1971) i 1, a la Serra de Prades, Ciríac Bonet (Siurana).

Una de les missions del CEC ha estat la formació i divulgació del coneixement de la natura i àmbits culturals i científics. Destaquen el Centre Acadèmic d'Escalada (CADE) (1942), la impulsió dels Estudis Universitaris Catalans (1903), l'Escola d'Esquí de La Molina (1944), l'Escola de Guies de Muntanya, l'Escola Catalana d'Espeleologia (1963), etc.

També, en la seva preocupació institucional, ha estat fundadora de la Federació Catalana de Muntanyisme (avui Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya-FEEC), Federació Catalana d'Esquí, Federació Catalana d'Espeleologia, etc.

**FERRO
ALUMINI
INOX**

Tels: 977 76 82 68 - 670 45 59 04

VIALMA SAT

**Esclofoladora
d'avellanes**

Jaume Salvat Salvat
C. Major, 14
43380 VILAPLANA
Tel. 977 81 50 13
e: salsa@maptel.es

El CEC, avui i demà

És una de les poques entitats esportives de l'Estat Espanyol declarades d'Utilitat Pública i acaba de signar els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides (ODS), havent estat auditada per Bureau Veritas i sent considerada la primera entitat esportiva del món que assoleix tal compromís universal. Aquest compromís implica totes les persones vinculades a les activitats i funcions, amb un ampli abast de la responsabilitat amb el medi natural, el respecte a les persones sense discriminar el seu origen, la raça i el gènere.

Fomenta el benestar i la inclusió

social, el coneixement i l'accés endreçat, segur i sostenible a la natura.

Compta amb 4.000 socis, una seu emblemàtica, un espai d'escalada interior (boulder), 8 refugis i un completíssim programa d'activitats, i el més important, un equip de socis voluntaris (més de 120) i de professionals, que col·laboren i participen en el disseny, preparació i monitoratge d'activitats esportives, formatives i culturals.

Més de 450 activitats esportives, en disciplines de natura, com senderisme, travesses, alta muntanya, escalada, campaments, espeleologia, esquí de muntanya, raquetes, esquí nòrdic i alpi. Organitza sortides internacionals amb guiatge d'experts i viatges turístics.

En l'àmbit formatiu, té establert un programa d'iniciació en totes les seves activitats, que havent assolit un bon coneixement de l'activitat, es progressa en nivells de més dificultat. Compta, per això, amb l'equip de l'Escola de Guies. Té establert un programa anomenat GR Natura, amb acords amb escoles, havent portat més de 4.000 escolars al medi natural.

Activitats culturals, com cursos de meteorologia (amb el consoci Alfred Rodríguez Picó), de botànica (equip d'en Josep Nuet), de geologia, viatges científics, etc. Compta amb un arxiu

EXCURSIONISME

amb més de 750.000 fotografies, fons documental de 145 anys, fons d'art, cartoteca amb més de 3.000 planells i té la seva seu museïtzada.

El pla anual es distribueix per tipologia d'activitats, edats i nivells per donar cabuda a tota mena d'inquietud esportiva o cultural.

Conclusió

En el CEC trobareu un espai d'acollida, modern, amb contacte permanent amb els socis, amb mitjans de comunicació i organització com el seu Butlletí mensual, la seva Newsletter setmanal, la seva revista Muntanya trimestral i que, gràcies a les xarxes d'Internet, planteja activitats arreu del territori.

■ ■ ■

REALE ASSEGUANCES

Agència Reale Selva del Camp

Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

977 844 154 // 630 655 077

arselvadelcamp@reale.es

LA TEVA AUTOESCOLA AL COSTAT DE CASA

AUTOESCOLA LA SELVA

Av. Puig i Ferrer, 29 - Baixos
43470 - LA SELVA DEL CAMP (Tarragona)

977 844 154

aelaselva@gmail.com

Salvat
SERRALLERIA, ALUMINI, INOX I PVC

Polígon Industrial Borges 1 - C.
de les comunicacions, parcel·la 15
LES BORGES DEL CAMP

977 817 438 615 222 771 www.alusalvat.net

serralleria i alumini salvat serralleria i alumini salvat

KÖMMERLING®
DISTRIBUIDORS OFICIALS

- ✓ Tot tipus de tancaments en alumini
- ✓ Automatismes per a portes metàl·liques
- ✓ Automatismes per a portes de garatge i persianes de la llar de la marca NICE i SOMFY
- ✓ Fusteria d'alumini KLine i fusteria metàl·lica
- ✓ Treballs amb acer inoxidable
- ✓ Finestres d'alumini exterior i fusta interior
- ✓ Portes seccionals

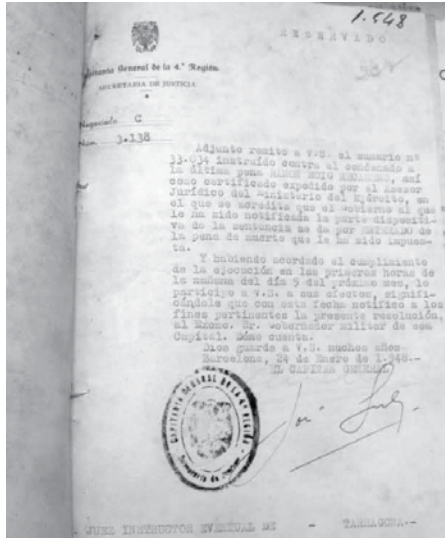
Lluís Colomés Figuera

MD, PhD, MBA
Professor associat de Medicina i Ciències de la Salut URV

Els Patacons va ser el grup de maquis(1) més conegut al Baix Camp i de la Serra de Prades. Aquest grup era dels anomenats "fugits o emboscats", eren persones d'ideologia anarquista que es van significar durant el període revolucionari de la Guerra Civil, però no van participar en delictes de sang, per la qual cosa, quan van entrar les tropes franquistes al Baix Camp no van fugir a França creient que el nou règim no els feria res. La realitat va ser ben diferent, ràpidament la repressió franquista es posa en marxa sent implacable i dura per aquelles persones que es van destacar duran la República. Per aquest motiu es van veure obligats a fugir a les muntanyes esperant que el règim canviés i que es promulgues algun tipus d'amnistia, cosa que no va succeir. Malvivint de les ajudes dels seus familiars o amics

(1) Denominació d'origen francès que fa referència a grups d'emboscats que combaten el poder establert. En el cas francès es fa servir sobretot per a guerrillers de la Resistència durant la Segona Guerra Mundial. A l'Estat Espanyol fa referència als combatents antifeixistes que s'organitzen en partides i organitzacions després del final de la Guerra Civil.

Els últims dies dels Patacons

Acta Judicial

o robant o furtant queviures als masos de la zona.

Aquesta partida estava formada inicialment pels germans Pàmies Òdena, Josep Oriol "Pep Pastor" que havia estat alcalde d'Almóster i els Patacons: Ramon Roig Recasens "Patacó pare" i els seus fills: Fernando i Ramon Roig Suñer. Aquest grup va arribar a ser d'entre divuit i dinou persones.

El seu àmbit d'actuació inicial era el Baix Camp i les serres de la Mussara, del Pou i posteriorment a totes les Muntanyes de Prades. El seu amagatall era la cova Llonga, avui coneguda per la cova dels Patacons, lloc de difícil accés i que permetia el control visual d'una gran part del territori.

A causa dels enfrontaments amb la Guàrdia Civil el grup va anar perdent efectius. A l'estiu de 1941 David i Mi-

quel Pàmies Òdena van ser abatuts i l'altre germà, Joan, fou detingut al quedar ferit en una cama. Pep Pastor va abandonar el grup i es va ajuntar amb el grup dels Teixidors que operaven a la zona de la Riba i Alcover. L'agost de 1945 Fernando Roig Suñer va ser detingut per la Guàrdia Civil, quan treballava de mosso al mas de Grau, juntament amb Francisca Cabré que era la propietària del mas.

Arran dels fets de Siurana i Cornudella del febrer de 1945 on es van ser assassinats Pere Juncosa, del mas de la Barba, i el seu cosí i alcalde de Cornudella del Montsant, Joaquim Juncosa, la Guàrdia Civil dobla els seus efectius i s'utilitza l'exèrcit per escorcollar el territori i per fer més pressió per lluitar contra el moviment maqui de les Muntanyes de Prades.

Per aquest motiu els Patacons deixen la base de la Mussara i s'estableixen de nou a la zona del Coll de la Batalla, concretament a la caseta del Llamp. El grup està molt minvat, està format pel Patacó pare, el seu fill Ramon i José Martí Menéndez, el "Capità Pipes", enginyer industrial fill de Tarragona, antic capità de la República, personatge misteriós i que porta les directrius del que s'ha de fer (no s'ha pogut aclarir si formava part de l'Agrupación Guerrillera Española).

El dia 24 de gener de 1946 estaven a la caseta del Llamp, nevava i no tenien queviures. Decideixen anar a les Borges del Camp, se'ls fa de nit, entren al maset del Glaçat, on troben gallines, conills

ASSOCIACIÓ
DE JUBILATS I
PENSIONISTES
DE VILAPLANA

C. del Casal, 3
43380 VILAPLANA

CALA PEIRONA
RESTAURANT

Carrer d'Àngel Guimerà, 1 - Telèfon 977 81 51 71
43380 VILAPLANA

La cova dels Patacons

i dues cabres amb dos cabirols, les ensaquen i les lliguen per emportar-se-les, però abans de marxar encenen un foc per escalfar-se. L'amo del tros, José Dalmau Morell, que s'havia deixat la jaqueta amb el permís d'armes al seu interior, cap a les 19 hores s'hi arriba a buscar-la. En apropar-se al maset i veure el foc, avisa a la Guàrdia Civil.

A les 19:45 hores, dos guàrdies civils acompanyats de dos sometents armats: l'agutzil José Andreu Ciuret i el sereno-guarda municipal Fèlix Català Borràs, s'hi arriben i quan estan a prop diuen allò de "alto a la Guardia Civil", des de dins de la caseta responen amb trets d'escopeta de caça i es produeix un foc creuat. De resultes d'aquest enfrontament, Ramon Roig Recasens és ferit al braç per un tret de bala que li provoca una fractura oberta de l'húmer, però poden fugir. Quan arriben a Maspujols es divideixen, el vell va a l'Aleixar per necessitat de rebre atenció i els altres dos al camp base de la caseta del Llamp.

Ramon Roig Recasens va cap a l'Aleixar (ha de caminar 10 km) amb la intensió de refugiar-se a casa d'Engràcia Estivill i de Rosa Rius, amistançades del pare i fill Patacó de l'època que vivien al mas Morenet. Com que està molt mal

ferit, quan arriba al poble demana ajuda a la primera casa qui hi ha llum pujant des de la riera. El fan entrar i van a buscar al metge titular del poble el Dr. José Roig Domingo. Com que tenia una ferida per arma de foc també van cridar al jutge de pau. Mentrestant van fer pujar a Ramon Forns Font "Caramba", que tenia entre 13 i 14 anys, en bicicleta fins a Vilaplana per avisar a la GC(2).

El van detenir i el porten als baixos de l'ajuntament de Vilaplana, per "interrogar-lo" mantenint-lo durant dos dies amb llet i conyac fins que va explicar on s'amagaven els seus companys i totes les persones que els van ajudar per grat o forçats.

El 26 de gener de 1946, el cap de la línia de la Guàrdia Civil de la Selva del Camp, el brigada Emilio Escobar Márquez, es presenta acompanyat de nou guàrdies al Mas del Llamp, fent servir d'escut a Ramon Roig Recasens, fan que

(2) Informació obtinguda en la reunió efectuada el juliol de 2021 amb els veïns de l'Aleixar: Andreu Vernet Martí, Fina Anguera Anguera, Victori Martí Porqueras (Alforja), Eduard Olivé Martorell, Anton Salvat Llauredor, Ramon Anglés Ferraté i Josep Anglés Olivé. El tret de bala el va efectuar l'agutzil, ja que els quatre portaven fusells-mosquetons.

el seu fill Ramon i el Capità Pipes es ren-deixen.

Són traslladats a Vilaplana per ser interrogats, on foren durament maltractats, i, amb l'excusa de tornar a fer un escorcoll per buscar armes a dues casetes situades a les muntanyes de Sant Joan i Sant Pere, els diuen que s'avancin i els fou aplicada la llei de fugues(3).

Envien a Ramon Forns Font "Veuetes" i a Joan Oliver amb dues mules a buscar els cossos i portar-los al cementiri de Vilaplana on van ser enterrats en una fosa comuna, fora de terra sagrada.

En la caseta van torbar 2 fusells txecs, uns prismàtics, 1 pistola amb un carregador per a 22 bales, 2 segells de cautxú de la Falange de l'ajuntament de l'Aleixar, 1 datador, 1 segell de lacre amb les inicials JC, 4 xapes de matrícules de bicicletes, 2 impresos de salconduits blancs de l'Aleixar (robatori a l'ajuntament d'aquesta població), 1 bitllet de 100 pessetes, 2 bombes de mà de pinya, cartutxos i municions.

En l'aixecament dels cadàvers es descriu que el Capità Pipes porta una caçadora de color marró, uns pantalons de pana i unes sabates de cuir. En Ramon Roig Suñer portava una caçadora de color cendra, uns pantalons de ratlles del mateix color i unes espadnyes vigatanes.

L'autòpsia realitzada pel metge titular de l'Aleixar, el Dr. José Roig Domingo en funció de metge forense i ajudat pel metge de Vilaplana el Dr. Fer-

(3) Es coneix com a llei de fugues la pràctica consistent en simular la fugida d'un detingut i abatre'l a trets amb aquesta excusa. Fou àmpliament usada per les forces d'ordre públic espanyoles en la repressió d'elements anarquistes durant els anys 20 i també durant la postguerra civil.

Mercedes-Benz
The best or nothing.

AUTOLICA

Concessionari Oficial Mercedes-Benz

Nacional 340, km 248, TARRAGONA. Tel.: 97 755 42 86. Pol. Ind. Estació de Mercaderies, Parcel·la 1, L'ALDEA. Tel.: 97 745 18 38.

Recasens i Mercadé 13, Pol. Agro-Reus, REUS. Tel.: 97 732 60 20.

info@autolicatarragona.es. www.tarragonaautolica.mercedes-benz.es

nando March Rodríguez, descriuen les ferides:

Ramon Roig presentava tres ferides: una amb entrada a hipocondri dret i gran destrossa muscular del maluc dret, la segona amb entrada a hemitòrax dret sense sortida i la tercera a la zona precordial que perfora el cor que li va provocar la mort instantània.

El Capità Pipes presentava una ferida amb entrada a hipocondri dret amb sortida per hipocondri esquerre amb perforació del fetge i de l'estòmac.

Arran d'aquests fets van ser detinguts, el 25 de febrer de 1946, les següents persones: Ramon Roig Recasens, Aniceto Grau Aymamí, Sebastian Magrané Juanpere, José Domènech Domènech, Ramon Magrané Juanpere, Antonio Tost Martí, Ramon Jordà Amat, José Estivill Rius, Rosa Rius Estivill, Engracia Estivill Expósito, Manuel Rius Mas, Pedro Vallverdú Bonet, José Baiget Figueras, Modesto Trillas Roig, Blas Trias Llusà, Ricardo Olesti Muixí, Esteban Estivill Rius, Toribio Sales Valls, Salvador Aymamí Farré i José Domingo Guinovart.

El 21 d'octubre de 1947 se celebra el Consell de Guerra contra Ramon Roig Recasens, el seu fill Fernando, Francisca Cabré, Jesús Besora, Ramon Magrané i José Estivill, de la resta de detinguts inicialment es va sobreseure la seva causa.

El judici es va celebrar al saló d'actes del govern militar de Tarragona. En el mateix matí es va jutjar a 16 persones.

El capità que fa d'advocat defensor de Ramon Roig Recasens i Fernando Roig desmunta les acusacions del fiscal i, sobretot, fa èmfasi que no hi ha cap dels fets que determina l'article del Codi de Justícia Militar perquè hi hagi rebel·lió militar, per la qual cosa no s'ha de demanar la pena de mort.

El mateix dia es dicta la sentència (ja devia estar dictada i escrita). En els arguments del tribunal, equiparen als

La cova dels Patacons

Patacons a les partides dels maquis que operaven en aquella època, per considerar-ho fets de guerra i poder aplicar la pena màxima pel delicte de rebel·lió militar.

A Ramon Roig Recasens el van condemnar a la pena de mort, a Fernando Roig Suñer, a 30 anys de reclusió major, a Jesús Besora Cabré, Francisca Cabré Pàmies i Sebastià Magrané Estivill, a sis mesos i un dia i a José Estivill Rius, a dos anys de presó.

El dia 19 de gener el Consell de Ministres dona "l'enterado" i el Capità General de la Regió ordena al governador militar de Tarragona l'execució que s'ha de produir a primera hora del matí del dia 5 de febrer de 1948. Aquest, amb una fredor que fa posar els pèls de punta, ordena l'operativa de l'execució: dia: 5 de febrer; hora: 6:30 hores; lloc: la muntanya de l'Oliva de Tarragona; que a les 12 hores del dia abans entri en capella i li siguin oferts els serveis espirituals d'un capellà i un metge militar (administració d'alguna medicació?) i que estigui present en l'execució per tal

HISTÒRIA LOCAL

de poder certificar la seva defunció; que es fabriqui un taüt i finalment es designa a la Guàrdia Civil per a fer el "servei".

Va ser enterrat a la parcel·la de Santa Anna del cementiri de Tarragona.

Fernando Roig Sunyer va complir la condemna a la presó del Dueso a Cantàbria. Al cap de 12 anys va aconseguir la llibertat, refent la seva vida a Alcover.

Bibliografia:

— Maria Anna Vernet i Ferré. *Vilaplana: aproximació a la seva història, costums i tradicions*. 2016

— Carles Llauredó Bros. "Els Patacons. El Patacó, una figura significativa de la resistència tarragonina (1939-1948)". Tarragona, estació de recerca bibliogràfica i documental "Margalló del Balcó" 1995.

— Jordina Arnau Roig. *El moviment obrer al Camp durant el franquisme*. Treball de recerca de Batxillerat. INS Joan Puig i Ferrer, La Selva del Camp (Tutor Jordi Serra Ferré). 2009

— Consulta dels procediments judicials sumaríssims de l'Arxiu Militar Territorial Tercero de Barcelona

Reunió a l'Aleixar el dia 15 de juliol de 2021, al Casal. Assistents:

Andreu Vernet Martí
Victorí Martí Porqueras
Eduard Olivé Martorell
Anton Salvat Llauredor
Ramon Anglès Ferraté
Josep Anglès Olivé

■ ■ ■

TABACS

ALIMENTACIÓ

Queviures Vilaplana

667 780 154

OBERT DIUMENGES I FESTIUS (10:30 h-14:00 h)

GEL, PA, CONGELATS, POLLASTRES A L'AST, BEGUDES FRESQUES

32-17-31-16-75-05

■ *Antoni Cisteró García*

Si heu llegit el títol, acabeu de veure la paraula PEDRIS encriptada segons el CODI X del ministeri de Marina de la II República. Aquí veurem la seva relació amb personatges i fets ben diversos, perquè, què té a veure un codi xifrat, el president Roosevelt i un demòcrata-cristià afusellat?

A vegades, els tortuosos camins de la història es troben en cruïlles que només contemplant el conjunt en podem treure el sentit. Aquest seria el cas que avui us explico: la relació entre la política exterior dels Estats Units respecte a l'Espanya en guerra de 1937, i la dissort d'un català honest, entossudit en dos conceptes que no sempre encaixaven: la defensa de la religió catòlica i de la legalitat de la II República, tot amanit amb un mètode d'encriptació de missatges.

Manel Carrasco i Formiguera fou un advocat i polític català (1890-1938) de profundes conviccions catòliques. Signant del Pacte de Sant Sebastià, que obrí la porta a la República, fou conseller de Sanitat i Beneficència en el primer govern de la Generalitat restaurada. Diputat a les Corts de Madrid, intentà sense aconseguir-ho, que es canviés l'article 3r de la Constitució de 1931 (L'estat no té religió oficial) per un esment a la separació de competències entre Església i Estat. En esclatar la guerra, la seva gestió propicià la salvació de molts catòlics amenaçats, però la seva adscripció a Unió Democràtica li generà una animadversió que el posava en perill, fet pel qual es desplaçà al País Basc com a representant de la Generalitat, però va marxar, en entrar les tropes rebels a Guipúscoa. Després, per tornar a Bilbao va anar a Baiona, embarcant-se a bord del vaixell *Galdames*.

El 1935, el president nord-americà Franklin D. Roosevelt signà la Neutrality Act, per la qual els Estats Units es comprometien a no subministrar armament a una nació en guerra. Hi cabia el dubte de si el que passava a Espanya era una guerra, o bé una revolta d'uns militars rebels contra un govern legalment establert. Per això, aquesta llei passà per diversos redactats. Fos com fos, s'aconseguí que el gener de 1937 es pogué ex-

ribà a esbrinar una quarantena, entre ells el Codi X¹, utilitzat pel *Mar Cantábrico*, en el que cada lletra se substituïa per un número de dues xifres, a triar entre tres per complicar-ho més. Veieu-ne el quadre.

Desenllaç: Els franquistes, cobejosos del carregament del *Mar Cantábrico*, ordenaren al creuer Canarias, comandat pel capità Salvador Moreno, dirigir-se cap a les costes de Santander, destí final del vaixell. Per altra banda, el *Galdames*, carregat amb un enviament de monedes acabades d'encunyar i portant 173 passatgers, entre els quals hi havia Manel Carrasco i Formiguera i la seva família. Anava protegit per quatre bous de pesca armats amb un canó, i es dirigia a Bilbao encara en mans del govern basc legítim.

El Canàries es trobà primer amb el *Galdames*, i després de l'anomenada batalla del cabo Machichaco, el capturà el dia 5 de març de 1937.

Tres dies després, queia també el *Mar Cantábrico* i tot el carregament d'armes passà a mans de Franco. Els passatgers foren empresonats. Al cap d'uns mesos, Manel Carrasco i Formiguera fou afusellat a les 7 del matí del dissabte 9 d'abril de 1938. La seva família havia estat intercanviada per presoners franquistes en mans de la República, gràcies als auspicis de la Creu Roja. Amb un codi més segur, potser Carrasco i Formiguera hauria arribat a Bilbao i temps després haguera fugit de nou cap a França o retornat a Catalunya amb el govern basc; les armes haguessin arribat a la República, que bona falta que feien, i potser el precedent de l'operació hagués canviat el posicionament de bloqueig dels Estats Units i, amb ell, el rumb de la guerra. Qui ho sap?

• Sumaríssim 477. TV3.

<https://www.youtube.com/watch?v=fhFOPpji-6s>

■ ■ ■

CLAVE X para el *Mar Cantábrico*

FUENTE: https://www.ugr.es/~aquiran/cripto/museo/en_marcantabrico.htm

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
10	14	15	01	17	29	09	12	03	08	19	12	07
30	49	40	31	48	46	35	45	37	33	42	51	34
69	67	79	70	66	71	72	65	75	63	77	61	74
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
27	18	02	22	16	05	20	11	06	23	26	25	04
50	44	32	53	43	36	56	47	38	58	41	54	39
73	60	76	62	78	89	64	81	68	85	87	86	82

pedir un carregament d'armes adquirit per la República, per valor de gairebé tres milions de dòlars, que salpà a bord del vaixell *Mar Cantábrico*. Aquest, després de fer escala al port mexicà de Veracruz, sortí d'allí el 19 de febrer, amb un sobre tancat amb les instruccions en clau encriptada amb el CODI X, amb instruccions de navegació (per exemple, canviar el nom pel d'*Adda*) i port de destinació (Santander). El capità no les podria obrir fins al cap de 24 hores després de salpar.

Tercer camí vers la cruïlla: A Mallorca, hi havia la *Oficina de Información*, dirigida pel tinent Baltasar Nicolau Bordoy, que s'encarregava de desxifrar els codis de comunicació republicans. N'ar-

Maspujols, l'Aleixar i Vilaplana s'uneixen per defensar la natura i el territori

La primavera del 2021, uns quants vilatans dels tres pobles, amb inquietuds mediambientals i de defensa del territori, van iniciar unes trobades que van gestar la creació de **La Vall SoSostenible**. Aquest nom és fruit del pas natural de l'aigua pels tres municipis. S'inicia amb l'aigua que baixa de la Mussara i passa per Vilaplana, amb el nom de riu de Les Tosques, baixa cap a l'Aleixar i allí s'uneix a l'aigua de la riera que baixa d'Alforja, prenent el nom de riera de la Vila i continua curs avall fins a Maspujols, on pren el nom de riera de Maspujols fins que arriba al mar.

Prèviament, aquests darrers anys, en els tres pobles s'han fet accions de neteja d'espais de cada municipi. L'Aleixar i Vilaplana han participat en la Cam-

panya Europea Let's Clean Up i Maspujols en la Campanya de la Bona Brossa. Ambdues promogudes pel Consell Comarcal del Baix Camp.

La Vall SoSostenible vol tenir cura del riu i de l'entorn. Pre-tén vetllar per mantenir l'harmonia amb la natura, la conservació de les masies, de les cases rurals, dels conreus, les rutes paisatgístiques i culturals, neteges de l'entorn, recuperació i senyalització de camins i del pasturatge com a gestió forestal.

També es volen promoure iniciatives alternatives, com la creació d'una Cooperativa Energètica Local o un grup de Reutilització Sostenible, fent un Mercat amb aquells objectes que ja no s'utilitzen, amb preus simbòlics, o també fent intercanvi o regalant-los.

Un altre dels objectius és donar a conèixer el moviment social de **La Vall**

SoSostenible als veïns dels tres municipis, informant-los de les activitats que es vagin duent a terme.

La Vall SoSostenible compta amb el suport dels ajuntaments dels tres pobles per tal de tirar endavant conjuntament els projectes que es decideixin endegar.

Des de la seva creació fins a l'actualitat, **La Vall Sostenible** ha portat a terme diverses accions: sessions informatives, participació en les nits temàtiques de cinema a Vilaplana, la realització i col·locació de pancartes contra la línia de Molt Alta Tensió (M.A.T.) i una manifestació a l'Aleixar, el dia que l'ajuntament va rebre els representants de l'empresa Forestàlia.

La Vall SoSostenible està en contra de totes les agressions cap al territori, i si es dona el cas, fa accions pacífiques en contra d'aquestes agressions. No està adscrita a cap partit polític i és lliurepensadora.

Diu que la unió fa la força. Confiam que es compleixi i que, plegats, puguem preservar el paisatge i la vida de Maspujols, de l'Aleixar i de Vilaplana, els tres pobles de **La Vall SoSostenible**.

■ ■ ■

■ Josep Bofarull Veciana

Sovint sentim comentaris sobre la decadència de l'Església Catòlica a partir de la constatació directa de la pràctica minvant de la Missa del diumenge per part d'un reduït nombre de persones cada vegada més envellides. Aquesta observació és molt limitada i l'opinió massa superficial i precipitada. El tema és complex i la mirada hauria de ser més ampla i profunda per a arribar a conclusions més encertades. Evidentment, el que passa en una parròquia o en un limitat territori (que és el que podem conèixer directament) no és el que li passa a l'Església globalment, ja que té una implantació mundial.

Coneguem algunes xifres que ens faran veure que la pràctica dominical a Catalunya no és irrellevant. L'enquesta del Baròmetre es va fer sobre la base de 6,54 milions de catalans de més de 16 anys. Els resultats informen que uns 3,5 milions són catòlics (un 50% de la població), uns 500.000 són evangèlics (un 7% de la població) i una mica menys de 300.000 musulmans (4,3% de la població).

Quasi dos milions de persones són més o menys practicants catòlics. Uns 600.000 cada setmana i un 1.300.000 de manera esporàdica (Nadal, Setmana Santa, Pasqua, Festa patronal, etc.). Algú podria pensar que aquests són majoritàriament més grans de 65 anys, i és

veritat. Però la segona franja amb més practicants, per sobre de la mitjana, és la dels 16 als 24 anys, amb una xifra de 100.000 joves que assisteixen regularment al culte religiós i fins a 250.000 de forma esporàdica. Comparem aquesta dada amb la dels joves que, de forma regular, participen en activitats pròpies.

Aquestes xifres no recullen els participants en cerimònies religioses ocasionals com casaments o funerals en les quals les motivacions són molt diverses i moltes, segurament, allunyades dels convenciments religiosos.

Per altra banda és sospitos que l'enquesta no informi sobre el percentatge d'audiència de la transmissió de la Missa del diumenge en les cadenes de TV i emissores de ràdio. No es publica (tot i que se sap) perquè és el més alt en la seva franja horària. S'hauria d'afegir, a la dada global, aquesta elevada xifra de participants en l'Eucaristia en els mitjans de comunicació de sempre i als digitals.

Quan s'estudien les xifres globals anuals del món cultural i del lleure s'informa de 19 milions d'espectadors en els cinemes i de 3 milions d'espectadors en els teatres. Si fem la mateixa operació pel que fa als participants a la Missa dominical durant un any la xifra seria de 31 milions de persones (50 milions si sumem els qui hi van almenys una vegada al mes).

Podem arribar a una primera conclusió que és que un fet social que mobilitza tantes persones cada setmana no té la projecció social que es mereix.

SÓN POCs ELS QUI VAN A MISSA?!

Una segona conclusió és que cal que ens esforcem per mantenir i fer créixer la qualitat espiritual, litúrgica i estètica de la celebració de l'Eucaristia pel que fa a la disposició del lloc, de la lectura i dels cants, de l'homilia, que faci arribar l'Evangelí a la vida real. El nombre dels assistents, baix o alt, no és rellevant, sinó la seva participació interior i el que és, en conseqüència, determinant: que en surtin millor, més reconfortats, més esperançats, i que se'ls noti.

■ ■ ■

Cal Còbit
CASA RURAL - VILAPLANA
Carrer Major, 30 • Tel. 693 058 936
info@calcobit.com • www.calcobit.com

**ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LES
MUNTANYES DE PRADES**
AAMP

VALFRES Pinturas
pinturas y papeles pintados

SISTEMA MULTICOLOR
Más de 5.000 colores
al instante

977 31 71 54
Av. de Falset, 171 (ctra. de Alcolea)
43206 **REUS** (Tarragona)

Segones Jornades de l'avellana de muntanya

La primera setmana de novembre de 2021, Vilaplana va acollir **El segon cicle de debat de l'avellana de muntanya**, organitzades per l'Associació d'Amics de les Muntanyes de Prades, amb la col·laboració del Patronat de Turisme de la Diputació de Tarragona i de l'Ajuntament de Vilaplana.

Dijous, dia 4, la doctora **Rosa Solà Alberich** va fer una conferència sobre **Salut i avellana** i va posar de manifest el valor nutricional de l'avellana i els seus efectes beneficiosos per a prevenir i combatre les malalties cardiovasculars.

Divendres, dia 5, el doctor **Miquel Àngel Bové Sans** va explicar **Estratègies de diferenciació i valorització de l'avellana de muntanya**, remarcant la importància del màrqueting per donar a conèixer un determinat producte i el Josep Moragas Pagés, president de l'AAMP, va parlar sobre "Sostenibilitat i conreu d'avellana a muntanya". La sostenibilitat, el compromís amb el medi, el respecte social a les normes i lleis, l'ús sostenible de l'aigua, una agricultura regenerativa... són arguments de diferenciació de la nostra avellana respecte a la competència de països tercers de fora la UE.

Dissabte, dia 6, hi va haver la **Matinal de l'avellana de muntanya**.

Showcooking, a càrrec de la **M. Teresa Llauredó Anguera**.

Va fer una salsa romesco, amb avellana, per condimentar una amanida variada. I també va fer unes avellanes garapinyades. Els assistents van poder gaudir de la degustació.

Tast d'avellana, a càrrec d'**Eudald Salvat Mestre** i de **Jaume Salvat Salvat**.

Es va fer el tast de quatre varietats d'avellanes, apreciand el color, la mida, l'olor, el sabor, si eren cruixents, si eren crues o cuites...

I per acabar, vam fer el tast de mel amb avellana, un producte elaborat per apicultors de l'entorn proper.

Turisme i avellana de muntanya, a càrrec del **Jaume Salvat Salvat**.

És possible el turisme de l'avellana?

Evidentment que sí, però ho serà en la mesura que l'avellana tingui valor simbòlic. Aquest valor es crea a partir d'elements tangibles: l'observació dels camps en les seves diferents èpoques, amb la creació de rutes i productes turístics i vinculant l'avellana a referents culturals, saludables i socials compartits. Ara bé, convé també la complicitat d'altres agents que comparteixen l'espai per mantenir l'avellana com un element d'identitat ben visible. El turisme no és una fórmula màgica, però ben fet es pot convertir en un bon aliat del sector pagès amb la finalitat última que contribueixi a la millora de la seva renda, única garantia per al manteniment dels paisatges agraris.

Les activitats de dijous, divendres i dissabte es van fer al Casal Vilaplana.

Diumenge, dia 7, hi va haver la **Primera Caminada pels conreus de l'avellana de muntanya: Capafonts – La Febró – Capafonts (recorregut d'uns 15 km)**.

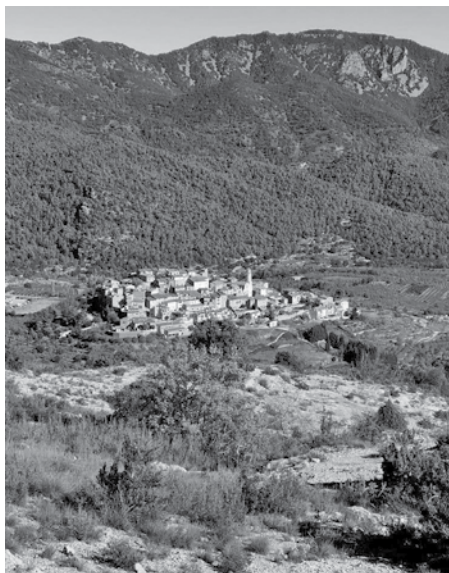
Avellaners

Cartell Solà

Cartell Bové

Capafonts

Més de 55 participants van caminar aquest traçat que va passar per conreus d'avellaner dels termes de Capafonts i La Febró per veure les característiques diferencials del cultiu de l'avellaner, a muntanya. La caminada va ser exitosa i molt ben organitzada, segons els comentaris generals dels participants: 20 voluntaris de l'entitat van col·laborar per dissenyar, senyalitzar la caminada, recollir les cintes, atendre els avituallaments, etc. Es van servir 80 esmorzars i dinars a base de magdalenes, galetes, sucs, llonganissa, cansalada, caldo calent, begudes diverses... i vermut i avellanes de Reus, gentilesa de la DO Avellana de Reus, que patrocinava la caminada. Hem fet una valoració molt positiva de l'activitat.

I amb aquest acte es van concloure les Segones Jornades de l'avellana de muntanya, que van ser una bona continuació de les primeres.

Encoratgem els organitzadors a seguir treballant per revalorar l'avellaner i l'avellana, aquest petit fruit tan bo i tan nostre.

Comença la ruta

Algunes de les conclusions a les quals arriben els diferents experts i expertes són:

- L'avellana és molt bona per a la salut i per a prevenir malalties cardiovasculars.
- És molt important el màrqueting per una bona comercialització de l'avellana.
- L'avellana té molts usos en cuina.
- L'avellana de muntanya té una qualitat química i organolèptica que la diferencia de la resta i que és fàcilment apreciable pel consumidor.
- És important saber diferenciar les diferents varietats d'avellanes.
- Els avellaners formen part del paisatge i del color del nostre territori.
- L'avellaner és un arbust provinent de les àrees de muntanya, que és on millor viu i on s'adapta sense les malalties característiques de les zones més properes al mar.
- El conreu de l'avellaner és un eix vertebrador de l'economia del Massís de les Muntanyes de Prades.

La Febró

Rètol indicador dels 4 Termes

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LES MUNTANYES DE PRADES

CONFERÈNCIA

Sostenibilitat i conreu d'avellana a muntanya

a càrrec de

Josep Moragas Pagès

divendres, 5 de novembre de 2021
a les 19.30 h
al Casal Vilaplana

Carrer del Casal, 3
VILAPLANA

Amb la col·laboració de:

Cicle de debat: Patrocinat de Turisme: Ajuntament de Vilaplana:

Cartell Moragas

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LES MUNTANYES DE PRADES

Matinal de l'avellana de muntanya

dissabte, 6 de novembre de 2021
al Casal Vilaplana

10:00 h | Showcooking a càrrec de @mussarafood_mediterraneo, Maria Teresa Lluís d'Anguera, que culminarà un romesco a base d'avellana i un torró amb avellana crus

11:00 h | Tast d'avellana i dels productes fets al showcooking, que conduiran Eudald Salvat i Jaume Salvat

*La capacitat màxima del showcooking i el tast és de 50 persones. Un fe petit? Reservar a www.aamp.cat

12:00 h | Conferència sobre "Turisme i avellana", a càrrec de Jaume Salvat

Amb la col·laboració de:

Cicle de debat: Patrocinat de Turisme: Ajuntament de Vilaplana:

Cartell Matinal

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LES MUNTANYES DE PRADES

CONFERÈNCIA

Turisme i avellana

a càrrec de

Jaume Salvat

dissabte, 6 de novembre de 2021
a les 12.00 h
al Casal Vilaplana

Carrer del Casal, 3
VILAPLANA

Amb la col·laboració de:

Cicle de debat: Patrocinat de Turisme: Ajuntament de Vilaplana:

Cartell Salvat

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LES MUNTANYES DE PRADES

Primera caminada pels conreus de l'avellana a muntanya

Capafonts - La Febró - Capafonts

14,25 km
579 m de desnivell positiu

l'avellana de muntanya

diumenge, 7 de novembre de 2021
sortida a les 08.30 h

Inscripcions:
www.aamp.cat/avellana-de-muntanya/ | www.inscripcions.fec.cat

Organitza: Patrocina:

Cartell Caminada

Solà

Bové

Jaume Salvat

Showcooking

Foto Tast

S'editarà un opuscle, amb la col·laboració d'especialistes del sector:

• **Josep Moragas Pagès**

President de AAMP

• **Josep Bigorra Llauredó**

Alcalde de Vilaplana

• **Àngel Xifré Arroyo**

Director dels Serveis Territorials del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació a Tarragona

• **Rosa Solà Alberich**

Doctora en Medicina i cirurgia. Especialitat de Medicina Interna.

Doctora en fisiologia de la Nutrició. Col·laboradora d'Eurecat -

Centre Tecnològic de Nutrició i Salut de Reus.

• **Miquel Àngel Bové Sans**

Doctor, llicenciat en ciències econòmiques i empresarials. Investigador en els fonaments de l'anàlisi econòmica.

• **Eudald Salvat Mestre**

Enginyer tècnic agrícola, professor d'Institut i membre del Panell de Tast oficial d'Olis Verges d'oliva de Catalunya.

• **Jaume Salvat Salvat**

Tècnic del Departament d'Innovació Turística d'Eurecat i Director de l'Oficina Tècnica de l'Avellana.

Si esteu interessat en aquest segon opuscle de "L'avellana de muntanya", podreu recollir-lo, a finals de gener, a l'Ajuntament de Vilaplana.

■ ■ ■

L'esperver
Restaurant
C. de l'Era 14 - VILAPLANA
Tel. 977 815 223 - 655 834 157
www.esparver.com
f / EsparverRestaurant

GAUDÍ
Centre de Reconeixements
Màdics - Psicotècnics

Permisos de conduir i armes
Certificats mèdics d'aptitud esportiva
Certificats mèdics oficials

Passeig Sunyer 18 Baixos
43202 REUS
Telèfons 977 11 54 11
977 75 66 57
www.centresmedicsonet.com
reus@centresmedicsonet.com

Tramitació gratuïta de la renovació del permís de conduir

Dietètiques Cabré, C.B.

peso forma
ALIMENTS NATURALS I DE RÈGIM
HERBORISTERIA
CONSULTA NATURISTA

C/ dels Jurats, 19 - 43205 REUS
Tel. 977 31 52 55

FARMÀCIA
M. TERESA HUGUET VILLELA

Sant Isidre, 7
43380 VILAPLANA
Tel. 977 815 379
thuguet@cof.cat

Pregó de la Festa Major de Vilaplana 2021

**A càrrec de Tània Verge Mestre,
Hble. consellera d'Igualtat i Feminismes**

8 d'octubre de 2021

Bona nit a tothom. Alcalde, regidores i regidors, veïnes i veïns. Moltes gràcies per haver-me convidat a pronunciar el Pregó de la Festa Major. És tot un privilegi perquè les festes als pobles se senten i es viuen amb molta il·lusió i intensitat, amb activitats pensades per a tots els gustos i per a totes les edats.

Preparar un pregó, et porta a buscar records de la Festa Major. I més enllà dels més recents, són vius a la memòria els de les festes majors de l'adolescència, amb la colla d'amigues. També la festa dels barris a les fresques nits d'estiu. Ni més ni menys que tres! La del barri de dalt, la del barri del mig i la del barri de baix. Tota una fita per un poble tan petit. Alcalde, "posi les urnes", que volem que tornin les festes d'estiu!

Com a foravilera amb arrels vilaplankenques, les setmanes d'estiu al poble amb les amigues eren impagables, i a la tardor la festa major suposava un retrobament de la tropa al complet i una rica font d'anècdotes divertides per compartir tot l'any. Amb un concert jove per on han passat molts grups de rock català que van marcar tota una generació i que ens van permetre reconnectar a nivell musical amb la nostra llengua. Sabent que el dilluns venen a tocar Els Pets, pensava que la cançó "Menja avellanes" bé podria ser l'himne de Vilaplana, oi?

En aquest exercici de memòria que inspira el pregó, també m'han vingut el cap les històries de la festa major explicades per les meves dues àvies, sobretot històries de què feien a la festa major.

Com tantes persones d'aquest país, vinc d'una família pagesa del poble de tota la vida i d'una família molt humil que va emigrar en la postguerra de la zona de Castelló per establir-se a Vilaplana. A Cal Sagal, on hi ha ara la Tartrana de Cal Munter, hi van dormir durant força anys els músics de l'orquestra que pujava per tocar al ball de la festa major. L'àvia materna, la Faustina, els preparava tota sola un gran banquet: canelons, fricandó o pollastre farcit, unes bones postres i, per acabar, no podien faltar la coca i les avellanes torrades. La Faustina també em parlava dels vestits que estrenava la família per la festa major, uns vestits que ella mateixa cosia.

A l'altra casa, per a la Carme i en Juanito, els dies de festa major eren dies frenètics al bar o als envelats, com em recordava fa poc en Salvador amb una fotografia de l'envelat de l'any 1956, o com ens heu comentat tantes persones al passar aquest darrer any per davant de Ca la Carme del bar i veure les obres que hem estat fent als baixos. Alguns de vosaltres fins i tot heu suggerit diferents usos per aquest espai renovat, com ara un local d'oci nocturn. Si bé és cert que, almenys de moment, no tenim aquesta previsió, no descarto que l'Abel, enamorat bojament del poble i de les converses a peu de carrer i al Casal, estigui rumiant alguns plans per passar tant de temps aquí com sigui possible.

La Vilaplana de quan les meves àvies eren joves, sense aigua corrent ni cotxes, o fins i tot la dels meus pares, també fills del poble, ha canviat molt, és evident. Per a les generacions més joves, els canvis han estat més imperceptibles, i segurament valorem molt més allò que no canvia i també allò que redescobrim del poble i el seu entorn quan ens anem fent grans. En el meu cas, fa cinc anys d'aquest retrobament amb Vilaplana.

La seva tranquil·litat, amb el tocar de les hores d'aquest campanar que et recorda gratament que ets lluny del bullici i el trànsit de la ciutat, especialment quan els diumenges a les deu del matí el ritme frenètic de la campana t'agafa al llit o esmorçant. Aquest paisatge únic de muntanyes rogenques de mil camins i rutes, per gaudir de les passejades, de les rovellonades o de les orquídiades silvestres, amb una d'elles, el clavell violaci, escampant-se de manera efímera per tots els boscos de la plana al mes d'abril. O la seva gent, que

sempre t'atura pel carrer per saber com estàs tu i la família, que t'explica records que rememoren vivències compartides amb la família de la casa materna o paterna, i que et troben una ressemblança amb una casa o l'altra. He de dir que va guanyant la frase "ets clavada a ton pare".

Torno a la Carme. No se'n sabria avenir de com ha canviat una casa que tant esforç els va costar de pagar, ni del fet que ara hi trobem refugi l'Abel i jo, ja sigui a les vacances o els caps de setmana que podem baixar; més escassos en el meu cas des d'aquest mes de maig quan vaig assumir el càrrec al Govern de la Generalitat. Escrivint aquestes paraules també em venia al cap la predicció que va fer-me la iaia Carme quan li vaig dir que anava a fer el doctorat en Ciències Polítiques a Madrid. "Ai", em va dir amb aquell deix valencià que no va perdre mai, "amb tants estudis com fas, arribaràs a ser ministra!". He rigut molts cops d'aquesta frase, perquè és un mite molt estès que tothom que estudia Ciències Polítiques vol dedicar-se a la política. De fet, a la universitat sempre fem aquesta broma amb l'alumnat que comença el primer curs. Que no, diem; que allò que fa una politòloga és analitzar la política, per entendre com es prenen les decisions, com es fan les polítiques públiques o com es pot incidir en la política a través de la transferència de coneixement a les institucions.

Doncs bé, ministra, no; tampoc m'hi voldrien després d'haver estat síndica electoral de l'I d'octubre. Però servir al país que estimes i que vols que esdevingui independent, com més aviat millor, és un gran honor, sobretot si tens l'oportunitat de crear una nova conselleria des de zero, i encara més si es tracta del Departament d'Igualtat i Feminismes. Com aquella frase d'en John Lennon, "la vida és tot allò que et passa mentre estaves fent altres plans". O potser no, perquè la incidència política feminista era part del meu activisme i de la meva docència i recerca acadèmica.

Així que permeteu-me que segueixi parlant de les dones, especialment, de les dones dels pobles i del món rural. Es quantifica l'ocupació actual en el sector agrari en un 20 per cent de dones

davant d'un 80 per cent d'homes, uns percentatges que s'inverteixen en el cas de l'agroturisme: I en el cas de l'agricultura ecològica els percentatges són més equilibrats. Val a dir que els registres oficials no tenen en compte que les dones al tros hi han treballat sempre, al mateix temps que es carregaven la casa a les seves espatlles. Però els renoms de les cases tampoc ho visualitzen.

A Vilaplana, com és costum als Països Catalans, els noms amb què es coneixen les cases, són majoritàriament masculins, perquè s'han transmès patri-linialment. Ca la Peirona, Ca la Sofia, Ca la Mondeta, Ca la Paquita Virella, Ca la Maria Rufina, Ca la Narra, Ca la Sabina, i Ca la Palmira; o Ca la Maria Torero i Ca la Maria Espasa, en el cas de les botigues. Al voltant de deu renoms amb nom de dona, doncs; mentre que amb noms d'home, com a mínim, n'hi ha més d'una setantena.

Com ens recordava Coral Cuadrada, professora d'història a la Universitat Rovira i Virgili, al número 53 de la revista *Lo Pedris* l'any 2013: "Si analitzem la història tradicional, la que ens han ensenyat, ens adonarem que les dones en queden al marge i que alhora s'estructura de manera que és impossible d'incloure-les-hi". La "història de la vida quotidiana" no hi té cabuda, també ens deia. Tot i que el valor de la seva feina no sempre ha estat reconegut, les dones han tingut i tenen un paper molt important en el manteniment i cohesió de la vida social als pobles. Per exemple, són majoritàriament elles les que han portat i porten els comerços o les Associacions de Famílies d'Alumnes que dinamitzen les escoles rurals.

Des del col·lectiu feminista **#OnSónLesDones** sempre diem que els recomptes són un acte polític, perquè ens posen davant el mirall de la bretxa que hi ha entre la presència de les dones a la població, el 51 per cent, i la seva presència i visibilitat en els di-

ferents àmbits. De fet, segons un estudi del Consell Comarcal del Baix Camp de fa uns anys, les dones representen al voltant del 80 per cent de la població de Vilaplana. Però us heu preguntat mai *on són les dones a Vilaplana?*

Si entrem a la Viquipèdia, hi trobem un llistat amb els noms dels fills il·lustres de Vilaplana, la màxima distinció local que suposa un acte de reconeixement i de gratitud a persones nascudes al municipi. Els sis noms que hi apareixen són homes, com també passa a la resta de municipis del Camp de Tarragona, incloent les capitals. A Reus, d'entre els cinquanta-sis reconeixements a personatges autòctons només hi trobem tres filles il·lustres, i a Tarragona són tres dones d'un total de tretze persones que han rebut aquesta distinció.

Si repassem el llistat d'alcaldes de Vilaplana, tots han estat homes (com a Reus i a Tarragona). Si donem un cop d'ull al nomenclàtor dels carrers, les dones tampoc hi surten o, a tot estirar, només una – la Verge de Montserrat – i no és d'aquest món, per entendre'ns. I quantes pregoneres de la festa major hi ha hagut en els darrers quinze anys? Quantes diríeu? Han estat cinc dones, i deu homes. Cal dir, però, que, si ens centrem en els darrers sis anys, aleshores s'equilibra la participació, amb tres dones i tres homes, i amb el pregó d'enquany trenquem el desempat.

Magda, es nota la feina i l'empremta de la Regidoria d'Igualtat! També amb els manifestos del 8 de març, Dia Internacional de les Dones, amb activitats tan boniques com l'exposició digital sobre dones que han obert camí aquí i arreu del món, o amb l'edició del festival de poesia Mussart d'aquest estiu dedicada a l'emancipació de les dones.

A l'entrada del poble hi ha dos murals: un dedicat al referèndum de l'I d'octubre, que el vindica i en mostra els resultats a Vilaplana, i un dedicat a la lluita feminista que diu "ens mantindrem sempre tossudament alçades". Ja vindria a ser això: la República Catalana ha de ser feminista, perquè sense igualtat no hi ha llibertat, ni individual ni col·lectiva.

Visca Vilaplana
i visca la seva Festa Major!
Visca Catalunya lliure!
I visca la lluita feminista!

Moltes gràcies.

Festa Major 2021 en imatges

FESTA MAJOR

Vilaplanenc de l'any

Jocs a la Planeta

Teatre El regust d'un record

Cursa d'orientació

Vermut amb la Oreja de Tik Tok

Concert Els Pets

Actuació d'en Peyu

Cursa d'Andròmines

Teatre Terra Baixa

Casal Vilaplanenc, 1981 - 2021 40 anys!!!

■ *Carles Tost Cabré,*
President del Casal Vilaplanenc.

En el marc de la Festa Major d'aquest any, hem celebrat els 40 anys del Casal Vilaplanenc. Vam intentar que fos una celebració dirigida a totes les edats. Per això, vam comptar amb el Mag Estruc, que va ser delit del públic infantil, i amb un altre espectacle per als de més edat, amb l'actor Pep Plaza, que amb les seves imitacions va fer que els assistents passessin una gran vetllada.

En acabar, vam poder gaudir de pastís i cava, que enteníem que no podien faltar en una celebració d'aquestes característiques. I és que 40 anys, no es fan cada dia.

Tal com vam dir aquell dia, GRÀCIES!

Gràcies a totes aquelles persones que han fet possible l'existència del Casal, a les que ho van pensar, a les que ho van construir i a totes aquelles persones que han contribuït a fer que es mantingués i que s'arribés als quaranta anys de funcionament.

■ ■ ■

La Marta Huguet i el Jérémy Meurant,
a New York,
davant l'Estàtua de la Llibertat

La Patrícia Cabré i el Jordi Sànchez, a Menorca,
davant la Naveta des Tudons

Naixements

MATT AYAMAMÍ ÀLVAREZ
27 de desembre de 2020

ESTEL ROCA LÓPEZ
12 de gener

MARTINA MORENO MESTRE
13 d'abril

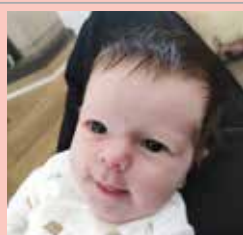
MARC DOMINGO ALTÉS
11 de maig

CRISTINA MARIA RISCO
7 de juliol

MARC VIDAL MIRÓ
13 de juliol

NÚRIA CAMÓN BESORA
9 d'octubre

DUNA CALAFAT HUGUET
3 de novembre

Marta Carcellé Martínez & Marc Mestre Cavallé
31 de gener

Mireia Pujals Cabré & Roger Ciurana Zaragoza
29 de juny

Dolors Sentís Sahul & Andreu Olesti Sans
21 de novembre

Necrològiques

Elena Mestre Vall	54 anys	21 de febrer
Josep Maria Mendizábal Cornudella	82 anys	17 de març
Xavier Huguet Mestre	63 anys	24 de juny
Cinta Ayora Andreu	88 anys	22 de setembre
Maria Aymamí Vallverdú	78 anys	14 d'octubre
Providència Mariné Anguera	90 anys	28 d'octubre
Sebastià Martorell Mariné	78 anys	08 de novembre

C. Casal, 3 - 43380 **VILAPLANA** (Baix Camp)

■ *La coordinadora Xalatecaire*

Després d'un any sense poder realitzar cap activitat a causa de la pandèmia, el passat 16 d'octubre la Xalateca va poder col·laborar en l'organització d'una activitat plena de creativitat i aprenentatge per a grans i petits, dins el programa dels actes de la Festa Major.

De la mà del Josep Maria, amb més de 15 anys d'experiència realitzant i animant tallers de construcció Kapla Catalunya, i del seu ajudant, el Martí, un noi molt agradable, ens van presentar i ensenyar aquest joc de construir diferents estructures, amb dificultats per a totes les edats.

QUÈ ÉS EL KAPLA?

El Kapla, és un joc pedagògic que gaudeix d'un ampli reconeixement a tots els centres educatius de França, des de fa 20 anys. Podríem dir que Kapla és com un joc tradicional de construcció, però alhora és diferent, innovador, crea curiositat, desenvolupa la creativitat, l'esperit d'equilibri, la concentració, la socialització i el treball en equip. Et proposa un repte, posa en joc les pròpies emocions, l'esperit de superació... i és una font lúdica d'aprenentatges.

Amb la combinació de les peces de fusta, totes elles exactament iguals de mida, textura, forma i pes, com a base d'aquest joc, es van construir una sèrie de figures (podeu veure'n exemples en

les fotografies) que poden ser guiades per l'animador-pedagog del taller o bé, poden ser creades partint de la imaginació de les persones participants. Això sí, sigui com sigui que es realitza la construcció, requereix un procés específic de concentració, habilitat i paciència.

Podríem dir, que de jocs n'hi ha molts, alguns ens agraden més que d'altres. El Kapla ens ofereix l'oportunitat de desconnectar de les noves tecnologies, dels jocs electrònics, del ritme de la vida que portem, i parar. Parar per tornar a l'essència, de gaudir del joc amb la família o dels nostres amics i amigues. De riure, de manipular, de sentir, de compartir i passar una estona plegats, en una activitat creativa i cooperativa.

JUGUEM?

Tothom qui va voler, va poder gaudir d'aquest joc de construcció d'estructures efímeres anomenat Kapla. L'activitat es va desenvolupar dins de l'envelat, amb el terra emmoquetat i amb els peus descalços. Els participants es van distribuir per petits grups bombolla i cada grup tenia disponible, al seu costat, una bossa que contenia unes dues mil peces. Finalment, es van utilitzar un total aproximadament de més de quinze mil fustetes. Petits i grans van interactuar per construir figures molt sofisticades en funció de l'edat o bé van realitzar construccions pròpies ben originals a les quals els més petits van posar nom.

Durant un matí, l'envelat de la Festa Major es va anar transformant a poc a poc en diferents ambients: un raconet de la ciutat de París amb la Torre Eiffel i la seva creperia, amb ponts, un viaducte llarguíssim i una cúpula. També va haver-hi uns espais una mica més salvatges, plens d'una gran varietat d'animals alts i grossos com per exemple: un

elefant anomenat "BOLP", una girafa, un caragol, un dinosaure, un gos... Fins i tot es va construir un robot, un vaixell i un ninot de neu anomenat "BE". També destaquem les creacions lliures dels més petits i de les més petites que van participar en l'activitat i que van fer volar la seva imaginació incorporant a les construccions elements que trobaven al seu voltant.

Vam passar un matí divertit i ple d'emocions, sobretot a l'hora de la destrucció de les construccions, que a la de tres tota la canalla va poder derruir amb rialles i crits inclosos. Però no oblidem que un aprenentatge no menys important que el de construir també és el de recollir, i així ho vam fer plegats en un tres i no res.

És cert que les construccions van ser efímeres, però ens van deixar una empremta emocional de benestar i de gaudi.

Una experiència fantàstica que ben segur repetirem!

Gràcies al Josep M. i al Martí per ser tan creatius i per guiar-nos tan amablement en la realització d'aquestes creacions tan espectaculars.

Com diu el Josep M.:

**"TOQUEU FUSTA,
QUE PORTA SORT"**

ENTREAUTOMOBILISTES

CARBURANTS VILAPLANA

DISTRIBUCIÓ A DOMICILI DE GASOILS

Comandes: ☎ 977 328 417

Tot tipus d'articles pel seu vehicle - Obert 24 h

La Setmana de la Ciència a l'Escola

Del dilluns 15 al diumenge 21 de novembre, se celebra la Setmana de la Ciència. I tota l'escola, per comunitats d'aprenentatge, durant la setmana hem fet diferents activitats:

La Comunitat de petits

"Aquest any a la Setmana de la Ciència, la Comunitat de petits hem fet experiments i també hem experimentat amb l'entorn.

Vam anar a "fer l'oliva" al tros d'uns nens de l'escola, el Guim i l'Aniol. El papa del Guim i l'Aniol, el Dani, i la Txell, mama del Tian, ens van ensenyar com es pentinen els olivers per a fer caure les olives a la borrasca. Després, les vam collir i en vam prendre cap a casa un potet, amb la recepta per poder-les adobar a casa, amb la família. Va ser una experiència molt xula i profitosa. Els més petits, amb les olives que van sobrar, vam experimentar i vam pintar un mural.

També van venir uns papes químics a l'escola, la Maria i el Jon, amb ells vam fer uns experiments superinteressants i molt divertits. Vam conèixer material de laboratori i vam al·lucinar amb l'aigua i les seves propietats. També vam fer un taller del so i vam construir telèfons amb envasos de iogurt i fil. Després vam sortir al pati i vam "trucar i parlar" amb els nostres companys.

Vam experimentar també amb la lupa binocular: vam agafar formigues i aranyes del pati i amb la lupa binocular les veiem gegants!!! Alguns fruits de la tardor que havíem collit, els vam veure també enormes!! Vam flipar!!

Amb els més grans, vam experimentar amb la llum. Vam veure com a través d'un prisma òptic entrava la llum blanca i en sortia llum de colors, els mateixos que l'arc de Sant Martí. També vam fer 'la rateta' dins de la classe!!

Van ser unes activitats molt inte-

ressants i motivadores. Ja tenim ganes de repetir!!!! "

La Comunitat de grans

El dilluns al matí, els de Cicle Superior vam començar a preparar el PowerPoint sobre un científic o científica important per després presentar-ho a tota la classe.

El dilluns a la tarda van venir el Jon i la Maria, que ens van explicar a la Comunitat de grans, els estats de la matèria i moltes coses més, incloent-hi tres experiments molt interessants i sorprenents.

El dijous vam fer sortida d'entorn i vam aprofitar per recollir materials naturals: pedres, fulles, roques... i després, observar-les i/o treballar-les a les classes.

El divendres a la tarda sempre fem tallers i com que era la Setmana de la Ciència ens vam separar en tres grups i cada grup tenia el nom d'un científic o científica. El grup de la Gemma van fer un llum de lava fent servir un pot de vidre, aigua, colorant alimentari i per últim una pastilla d'ibuprofèn.

El grup de l'Edu fan fer una brúixola. Hem fet servir només quatre materials molt simples i fàcils d'aconseguir: un tap de suro, una agulla, un imant i aigua en un bol, i vam treballar la imantació.

El grup de la Conxi va fer l'electricitat estàtica. Amb elements que tenim a casa: globus, regle, papers, bolígrafs, llana... van aconseguir posar-se "els pèls de punta", entre altres coses.

Aquesta setmana ha sigut molt divertida, especial i sobretot hem après moltíssimes coses interessants.

■ ■ ■

Genís Torres Aymamí, S.L.

CONSTRUCCIONS I OBRES

Carrer Major, 60
Tel. 977 81 51 29
43380 VILAPLANA

Contacte

659 214 289

www.mpsicologs.com
mpsicologs@mpsicologs.com

MARCEL MESTRE LLAMBIAS
PSICÒLEG COL·LEGIAT 27089

Tècnica Tomatis

Beneficis aplicats en:

Autoestima
Motivació
Estat d'ànim
Processament mental
Ansietat
Alteracions de conducta
Dificultats d'aprenentatge
Dificultats d'atenció, concentració i memòria.
Dificultats de comportament
Dificultats de comunicació (dislèxia, disfunció en la parla entre d'altres)
Dificultats del son

L'ART DE LA YAYOI KUSAMA

Comunitat de petits

A les classes dels Dinosauris (1r i 2n) i els Avellaners (P3, P4 i P5) els dimecres a la tarda gaudim de l'ambient d'art.

Durant el mes de novembre vam conèixer una mica a la pintora i esculptora Yayoi Kusama.

La Yayoi va néixer al Japó i li encanten els cercles de tots els colors. Vam gaudir molt observant les seves obres tan originals i diferents.

Vam crear 4 espais diferents per conèixer i reproduir les seves obres.

En un espai vam fer un dibuix amb ceres i retoladors inspirant-nos en els seus quadres.

Lliurement, vam crear també la nostra obra de puntillisme mitjançant bastonets i temperes.

Una de les seves escultures més conegudes és la de les carabasses "Pumpkins". Nosaltres vam decorar les nostres amb molta creativitat. Després en vam fer una exposició al vestíbul on vam mostrar les nostres creacions.

A l'últim espai, vam acolorir el retrat de la Yayoi i li vam fer un marc per a la seva foto.

És apassionant aprendre dels grans artistes i observar com la nostra creativitat i passió per la pintura ens col·loca en un lloc molt alt dins de la creativitat.

CARTA A LO PEDRÍS

Tot ha passat tan accelerat! A vegades costa d'assimilar tot el que té a veure amb aquest canvi tan important que s'ha produït a les nostres vides.

Vam arribar a Vilaplana, fa més de quinze anys, amb la finalitat de trobar un lloc definitiu per a viure i crear una llar per a la nostra família. Aquest desig no l'hem pogut complir, ja que la casa ens ha quedat petita, i malauradament hi ha poques opcions d'habitatge al poble.

Molts ja sabeu que des de fa uns tres mesos, vivim a la urbanització Portugal d'Alforja; un lloc molt agradable, però res comparat amb Vilaplana.

Vilaplana seguirà sent sempre el nostre poble. Un poble petit i esplèndid, del qual estem plenament orgullosos de dir que és el nostre poble; ple de gent afable i amistosa que ens ha acollit des del dia que vam arribar.

Costa escriure sobre el lloc on has format una família, on has realitzat els teus propòsits i on has viscut uns anys molt importants de la nostra vida.

Podem pensar que si vivim sempre en el mateix lloc ens en cansarem, però no penses que si canviess trobaràs a faltar tant el lloc on has viscut. Però ara, que el veiem des de la distància, sentim la nostàlgia de quan despertàvem i fèiem el nostre dia a dia, a Vilaplana.

Mai oblidarem Vilaplana, aquest poble que ens ha regalat aire fresc, vistes precioses i sobretot, persones increïbles que ens han ajudat i ens han acompanyat. No ens pensàvem que el trobaríem a faltar tant. Ens costa acomiadar-nos i encara fem part de la nostra vida aquí. Ens seguim veient, però és diferent.

Volem expressar el més profund agraïment al poble. Ens ha encantat portar el gentilici de vilaplanenc i vilaplanenca.

Família Saddok Taybi

COOKING AT SCHOOL!

This school year, at Cingle Roig school in Vilaplana we have started to cook! But we cook in English, as part of the Tallers Interdisciplinars project. Every Friday afternoon we do workshops with small groups of pupils from different ages, and one of them is about cooking. The idea is that the children can have some fun and learn English at the same time. And cooking is usually something very attractive and fun for them to do. The idea is that they get used to understand instructions in oral English, learn new ingredients and kitchen tools vocabulary, and of

course, learn how to cook easy dishes! Another interesting part of the project is for the children to learn where some of the dishes we are doing come from and that's why we do as many international foods as possible, so they can know about different cultures. So far, we have done France (crepes), Mexico (Guacamole) and England (Grilled ham and cheese sandwiches). But the possibilities are endless, and we have just scratched the surface. Who knows, perhaps the next Masterchef comes from our school!

■ ■ ■

PASSATEMPS

Solució

RAEL BIBLICAL EMMANUEL	S	QUEBEC POMES OCC CANADAI	B	TOT BOL — ESCOLTA	U	ACUT VISUAL	G	JOL... — BARRERA	B
M	A	C	R	O	N	ESTIM	A	M	I
ESTILIA A L'ESCLA PASQUA BARBIC	M	O	A	I		CHIT... — CANAL LA PIL	G	O	D
O	B	A	M	A		EL PREPARANT PIL RETAT	M	D	E
A	VALER LA VACA	S	VALER LA VACA	P	U	T	I	N	
ENTRETIEN MENT DIVERST	B		P	O	D	I			
BORIS — FLOLO	J	O	H	N	S	O	N	CONTRACIO	REINA
T	O	U		I	A		T	A	G
O	C		M	A	N	D	E	L	A
LLIBRO A FORAT AL TERRA	JERRY — PI	C	A	R	T	E	R		N
C	L	O	T		ESTRE UNA CAMA AL REYES	U		M	D
C	I	M		P	A		B	A	H
HEM PET EL... — ANGELA	DONALD — —	T	R	U	M	P		P	I
		M	E	R	K	E	L	A	

■ *Josep Bigorra*

Pisos del C. Verge de Montserrat

Durant el mes de juny s'ha realitzar les obres de millora de la qualitat dels habitatges municipals situats al Carrer Verge de Montserrat.

Les millores realitzades han consistit en:

— Substitució del paviment de panot, eliminació de jardineria i pavimentació antilliscant amb rajola de gres porcellànic de la terrassa de la planta baixa.

— Construcció de dos trasters exteriors.

— Refet de l'arrebossat i aixecament del mur exterior, pintat i col·locació de tanca de ferro.

— Instal·lació d'aixeta exterior per a la terrassa.

— A més, també s'han instal·lat bústies i un nou punt de llum exterior.

El cost total de les obres ha estat de 15.987,73 € i ha comptat amb una subvenció de 15.000 € de la Diputació de Tarragona per a inversions en habitatges municipals.

Consolidació de l'església de Sant Salvador de la Mussara

El ple ordinari, celebrat dimarts 31 d'agost, va aprovar l'expedient de contractació de les obres incloses en el projecte reformulat de "Restauració i Conservació de l'església de Sant Salvador a la Mussara".

A principis de novembre es van iniciar les obres adjudicades a l'empresa Constència 3 SL.

— Els treballs inicials se centren en el desbrossat de la zona de l'església i el seu voltant.

— El projecte preveu la realització de treballs de consolidació de l'edificació existent, centrant-se en la torre del campanar, per tal de frenar l'avançat estat de degradació:

- Consolidació exterior i interior amb apuntaments, sanejament i tapiat de buits.

- Rehabilitació de superfícies, tapiat de murs i creació de contraforts.

L'Ajuntament compta amb una subvenció concedida del Departament de Cultura per a l'execució d'obres de restauració i conservació d'immobles de notable valor cultural de 54.829 € i una altra subvenció de Cultura de la Diputació de Tarragona de 70.000 €.

Milliores realitzades al Cementiri

Durant el mes d'octubre s'han realitzat treballs de millora i acondicionament al Cementiri Municipal.

S'han repintat parets, s'han hidronetejat les escales i diversos elements. Aquestes millores se sumen a les realitzades a final del 2020 que van consistir en la instal·lació de les diverses baranes a les escales, la finalització dels columbaris i la renovació de la vorera dels nínxols del primer pis.

VISITA COMENTADA ALS FORNS TEULERS DEL BRUNO I DEL XACÓ

■ *Recuperem el Patrimoni*

El passat 17 d'octubre, com un acte més de la Festa Major del poble, Recuperem el Patrimoni vam organitzar com a primera activitat oberta a tot-hom, una visita comentada a dos dels forns teulers i rajolers del nostre terme, el del Bruno i el del Xacó.

Tot i no ser una terra on abundi l'argila, l'ús de material ceràmic va ser molt habitual en la construcció de les cases del poble. El fet que la seva fabricació fos barata i relativament fàcil de realitzar, va provocar que es generalitzés el seu ús a partir del segle XVII. A Vilaplana, és de suposar que hi hagué un boom de demanda a mitjan segle XVIII. El poble creixia i a més es va emprendre la construcció de la nova església parroquial, i el que és més remarcable, la del seu campanar que és tot de maons,

per abaratir-ne els costos. Som terra de soldó i de granit, i l'argila tal com hem dit hi és poc abundant, però al costat dels nostres barrancs i rieres se'n pot aconseguir amb suficient abundància per a fer funcionar aquesta primerenca indústria local. És per això que els quatre forns localitzats a Vilaplana (el del Bruno, el del Carles, el del Salvat i el del

Xacó) es troben ubicats al costat d'un corrent d'aigua.

Cal remarcar que l'afluència de persones a la jornada va sobrepassar les nostres expectatives (una cinquantena). És per això que vam decidir de fer la visita en diferents grups per visitar alternativament els dos forns; uns van començar al Pont Vell, on el Joan Serra els

TECPERVAL, S.L.

TÈCNICS EN PERITATGES i VALORACIONS

Carles Bonet Juanpere
ENGINEER ELÈCTRIC

Camí de l'Aleixar, núm. 42, L-4
43202 REUS (Tarragona)
Tel. 977 326 244 - Fax 977 326 458
tecperval@telefonica.net

pintura decorativa

Alvar Juanpere
Olivé

Sant Tomàs, 60 - Tel. 977 34 29 85 • 43201 REUS
Plaça de les Províncies, 1 • 43840 SALOU
C. Jaume I, 8 • 43380 VILAPLANA
Tel. mòbil 667 273 477
alvarjuanpereolive@hotmail.com

rebia explicant per què el riu ja no passa per sota el pont, rememorant com la força de l'aiguat de Santa Tecla del 1874 va trencar el meandre que feia el riu en aquest lloc i en modificà el seu curs.

Un cop feta aquesta introducció històrica, van endinsar-se cap a la rasa de les Grassetes, fins a arribar al forn del Bruno. Allí es va fer l'explicació de com va anar la redescoberta del forn, la bona feina feta pel camp de treball de l'estiu i les idees de futur, com ara, una possible excavació arqueològica.

L'altre grup va dirigir-se cap al camí dels Garrigots a peu, on va poder gaudir dels meravellosos empedrats i dels encisadors i espectaculars marges del camí (que també hem de valorar i protegir!), fins a arribar al forn del Xacó. Allí, l'Àlex Masdéu ens va introduir en el món dels forns: com funcionaven i les seves diferents parts, els diferents productes que s'hi fabricaven (maons, rajoles, cairons, teules...) i els usos que tenien, i tot el

procés d'elaboració de l'obra cuita (l'arrencada de la terra, el pastat amb l'aigua, l'emmotllat, l'assecat de l'obra, l'enforat, la cuita...), els seus temps, tècniques, utensilis, etc.

Va ser un matí molt satisfactori i aprofitem per agrair-vos la vostra participació i també tota la informació aportada per les persones coneixedores del tema.

Pocs dies després, vam tenir l'oportunitat de poder sortir en una filmació realitzada per TVReus i que va emetre en el programa La Comarcal.

El link per poder-lo visualitzar és el següent:

https://youtu.be/wL_e5msCm6M.

A partir del minut 3:45 hi podeu escoltar una extensa entrevista al nostre alcalde parlant abastament de la Mus-sara, i al minut 15:35, podreu veure el reportatge dels "Forns teulers de Vilaplana".

■ ■ ■

A veure si saps on és?

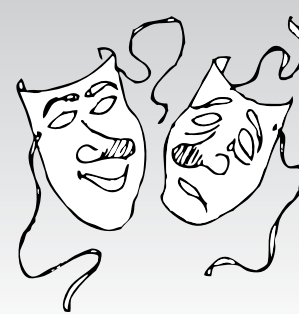
Encetem una activitat que ens farà estar atents quan passem pels carrers de Vilaplana. Ens haurem d'acostumar a posar atenció en les portes, en els detalls que tot sovint ens passen desapercebuts. No pretenem en absolut fer un concurs. El nostre desig és que us adoneu que hi ha elements especials, que tenen valor i història i que és important que sapiguem on són.

Foto de: Jordi S. Benet

**Grup de teatre
de Vilaplana**

Seminci i REC2 1

■ *Montse Argerich*

La tardor ens porta dues cites cinematogràfiques, la *Semana Internacional de Cine de Valladolid*, la Seminci, i el Festival REC de Tarragona.

Comencem per la Seminci, que engrega sempre a finals d'octubre amb la frescor i els cels blaus propis del páramo en aquest temps. Enguany el gran premi se'l va endur **Last Film Show** de Pan Nalin, homenatge al cinema amb la història d'un nen que descobreix en les pel·lícules l'art d'atrapar la llum. Molts detalls recorden a *Cinema Paradiso*, però en versió índia, les projeccions a l'antiga, els retalls de fotogrames, l'enyorança de temps més senzills... i potser aquest *déjà vu* la fa menys captivadora. Tot i així rep l'Espiga d'or en un dels festivals més consolidats d'Europa, poca broma. Un relat interessant de la vida en un poble de l'oest de l'Índia, una interpretació extraordinària d'un nen seleccionat entre tres mil (sí, sí, 3000) i cinc minuts d'un final de càmera precisos. Això ja li val el reconeixement.

L'Espiga de plata i el Premi del Públic van ser per una comèdia de Neus Ballús, **Sis dies corrents**, sis dies corrents en la vida i feina de tres lampistes. Per mi supera en molt a la guanyadora, però que comprensiblement no es podia endur un primer premi entre un jurat internacional. S'entén quan la veus. Més endavant en parlarem, ja que el REC va arrencar amb aquesta projecció.

El director francès Robert Guédiguian, guardonat en moltes altres edicions a Valladolid, concursava amb **Mali Twist**, un relat ubicat al Mali recent independitzat dels 60's, que a través de la història personal d'una parella de joves mostra el difícil període post-colonització. De temàtica política, un tret habi-

tual del cine d'aquest director, confronta l'apertura a la influència occidental amb la convicció que la independència del país no és possible sense el socialisme. Dit així, moltes expectatives per un film entretingut i poca cosa més.

També es presentava a concurs la noruega **The Worst Person in the World** (*La peor persona del mundo*), una història amb estructura literària, dividida en dotze capítols amb pròleg i epíleg, que permet explicar el pas a la maduresa d'una jove que busca el seu lloc en un món de confusió i soledat, de dubtes i valor. Per mi, una molt bona peli, que probablement ens arribarà perquè la protagonista va rebre el premi a la Millor Actriu a Cannes.

Absolutament recomanable és **Huda's Salon**, una projecció palestina que amb transfons polític tracta la qüestió de la traïció. Segons descriu el propi director, la història es basa en un fet habitual entre els oficials del servei secret israelià que utilitzaven salons de perruqueria per drogar a dones, escollides entre les més vulnerables de la societat àrab, posar-les en una situació compromesa amb fotos utilitzades com a xantatge per a convertir-les en traïdores a Palestina. Dos personatges femenins oposats, molt ben interpretats, que es toquen en els extrems, donat que la història deslleial d'una pot ser perfectament l'inici de l'altra. Si hi ha ocasió, aprofiteu-la.

El tret de sortida del REC el va donar **Sis dies corrents**. Una pel·lícula divertida de la que no es pot comentar massa perquè fàcilment revelaríem detalls de la història. Només dues coses, una, que s'ha de veure, sí o sí, i l'altra, tenir en compte que la directora va seleccionar tres lampistes d'entre el Gremi d'Instal·ladors, i sense oferir-los-hi guió, els va "sotmetre" a situacions trampa per gravar les seves reaccions espontànies. Protagonistes i secundaris són gent del carrer, tan reals com apareixen, no actuen, són així. I això la fa una peça tècnicament més complexa i doblement interessant.

A partir d'aquí el festival va oferir l'oportunitat de veure molts i bons films, tant a concurs com en altres seccions.

Una de les pel·lícules a concurs més premiades, va ser **You resemble me**, opera prima de Dina Amer, una directora egípcia sensible i compromesa amb la situació de les dones nord-africanes migrades a Europa. En aquest relat, dues germanes àrabs viuen i creixen en els suburbis parisencs, en un entorn difícil, on la violència i l'abús o el despreci social és la norma en les seves vides. Ni tan sols la història d'amor entre elles les permet superar el trauma cultural i el conflicte identitari. Forçadament separades mostra progressivament el procés de radicalització islàmic de la Hasna, presentada pels mitjans de comunicació com la primera dona terrorista suïcida d'Europa, després dels atacs de novembre de 2015 a París. Molt interessant perquè no es delecta en la demonització sinó en la mostra precisa de la merda de vida que viu molta gent entre nosaltres.

Em va semblar una història que, després d'haver vist **El Retorn: la vida després de l'ISIS**, de l'Alba Sotorra, podia tancar un cercle, el d'una nena malvivint en el fals paradís que els ofereix el món desenvolupat, que s'endinsa ja de jove

en la creença de compartir el cel entre i amb els seus, i que prova de tornar a casa, carregada de canalla, desencantada, traïda i no li obrim la porta. Una pel·lícula i un documental d'impacte.

Es presentava també a concurs una pel·lícula que ja havia rebut un parell de premis al darrer Festival de Sitges, Millor Guió i Premi del Públic, **Silent night**, tota ella molt britànica. Una comèdia negra entorn d'una trobada nadalenca entre familiars i amics en una casa de camp. Fins aquí tot normal. L'extraordinari és que fora el món s'acaba, la humanitat es destrueix per una mena de núvol tòxic. A l'interior tothom intenta afrontar la situació com si no passés res, fins al final, apocalíptic, propi de Sitges, però absolutament elegant.

The Alleys, una peli jordana, amb una història d'amor entre dos joves, que barreja personatges singulars: per ruqueres, gàngsters, prostitutes, pels carrerons d'un barri violent d'Amman. Amb un to polític, per la corrupció i també de crítica social, per les estrictes normes socials i xafarderies, també és un film de cinema negre molt interessant.

Una altra entre les destacades del Festival és **Una historia de amor y deseo**, francesa, la projecció més sensual

d'aquesta edició. Una peça que qüestiona els nostres prejudicis davant d'una cultura, l'àrab, de la qual en coneixem realment poc. Una història d'amor iniciàtic entre dos joves, amb un guió delicat que mostra contradiccions autèntiques, creïbles, que s'entenen a través del descobriment de la poesia sensual àrab clàssica.

All eyes off me, israeliana, també ens parla d'amor, d'un amor romàntic, però tan visceral i apassionat que desorienta. Tres actes, el primer per situar-te en l'ambient, el segon per mostrar l'explosió eròtica d'una relació, i el tercer per entendre l'atordiment de la protagonista, una noia preciosa, un personatge que desitja estimar i ser-ne, però que es perd en aquest desig.

I per anar acabant, les millors del Festival.

Malgrat tot, Família, una obra polonesa exquisida. Un saló guarnit per celebrar un banquet de nocces. Sembla que els nuvis no apareixen. I aquí comença el passeig, veloç a vegades i retintgut altres, d'una càmera que acompanya i segueix als personatges protagonistes mentre van resolent contingències i als convidats mentre van acabant-se el vodka. Un film clàssic i atrevit d'un banquet de nocces on voldríem ser-hi convidats.

Compartment n°6, finlandesa, que va rebre el Gran Premi del Jurat de Cannes i el de Millor Actor a la Seminci de Valladolid (realment, el personatge i la interpretació magnífics). El director, Juho Kuosmanen, ja havia guanyat el REC 16 amb **El día más feliz en la vida de Olli Mäki** (una petita meravella que està disponible a Filmin). Enguany torna al Festival amb un film preciós situat a finals dels 90's. Una estudiant fina i un miner rus coincideixen en un viatge en tren, també amarat de vodka, per la Rússia profunda i gèlida, camí del cercle polar Àrtic. L'objectiu, els petroglifs de Murmansk, es converteix en l'escletxa per fugir de la soledat i la decepció que comparteixen els dos personatges, dos universos que enamoren.

El premi del REC21 ha estat a **Piccolo corpo**. Sento no poder dir-ne res, no l'he vista, tampoc la de la cloenda, **Las gentiles**, només que les espero en candeletes quan ens arribin als nostres cines.

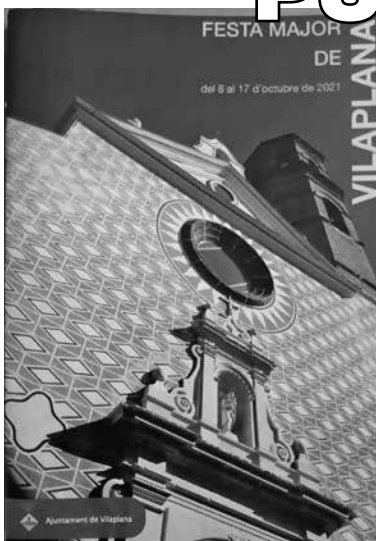
Tanquem, però ja comencem a tenir coses pendants. En això del cine, no s'acaba mai, afortunadament.

■ ■ ■

EL PULSOMETRE

La Redacció

PUJA

El programa de la Festa Major, que amb actors i músics de gran renom i amb un ventall d'activitats i actes molt variats, van ser de l'agrat de petits i grans.

BAIXA

Les obres del C. Major, s'han allargat massa i han agafat l'època de l'avellana, i treure els *adoquins* fa que Vilaplana perdi l'encant que aquests li donaven.

MASOS I CASES DEL TERME DE LA MUSSARA

■ *Joan Serra Ferré*

MAS DE LES VIUDES

SITUACIÓ

Formava un sol edifici amb el mas del Coll i està situat al Coll, sota la Serra de la Torre, a pocs metres de l'encreuament de la carretera que puja de Vilaplana cap a Prades i la que va cap a Mont-ral.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

Està totalment enrunat. Sols se'n coneix una referència del Registre Civil, que data de 1878.

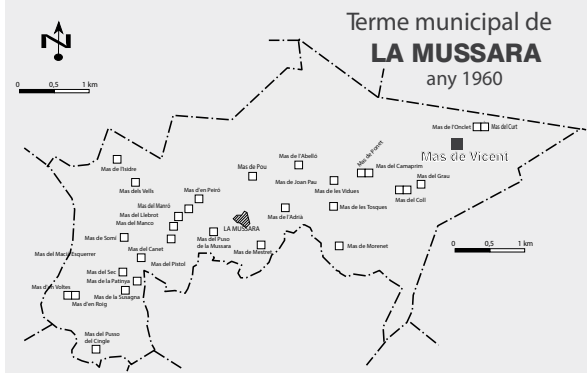
PROCÉS D'ABANDÓ

Segons A. Manent (2003), no hi havia record d'haver-hi vist viure mai ningú. Tot i això, al Registre Civil hi consta que hi morí Rosa Pellicé Isern, el 1878.

**El mas era propietat dels amos
de Mas de l'Onclet.**

MAS DE VICENT

ALTRES NOMS:

En alguna ocasió també se l'anomena mas de Vicenç.

SITUACIÓ

Situat entre el mas del Grau i mas de l'Oncllet, als peus de la Serra de Vicent i a tocar de la carretera de Mont-ral.

ESTAT I HISTÒRIA DE LA CASA

Manté part de la teulada, si bé la façana principal es va esfondrar el 2015. La primera notícia que tenim del mas data del 5 de febrer de 1773, quan la parella formada per Raimunda Gaset i Salvador Cavaller Boquer, hi van tenir una criatura (R. Amigó, 2006).

PROCÉS D'ABANDÓ

Segons A. Manent (2003), el mas quedà totalment abandonat el 1946, quan la família de Josep Balañà Cavallé (de cal Ponus de Capafonts), formada per cinc persones, marxà cap a Reus.

El mas era propietat de Josep Abelló, que també posseïa el mas de l'Oncllet. L'actual propietari (2015) és Joan Civit d'Alforja, que hi ha instal·lat un ramat de vaques.

NAIXEMENTS

Any	Sexe	Nom de la criatura		
1876	D	Rosa	Cavallé	Cavallé
1878	D	Teresa	Cavallé	Cavallé
1932	D	Adelaida	Olivé	Martorell
1933	D	Maria	Estivill	Rius
1934	H	Albert	Olivé	Martorell
1934	D	Dolors	Estivill	Rius
1934	H	Josep	Olivé	Martorell
1935	H	Eduard	Olivé	Martorell

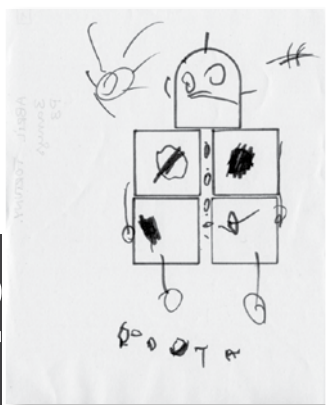
Font. Registre Civil de la Mussara, Ajuntament de Vilaplana
Elaborat: Joan Serra Ferré (2015)

Dibuixem

ELS NOSTRES INVENTS

P3

■ ABRIL 3 anys

■ ANIOL 3 anys

■ JANA 3 anys

■ BLAI 4 anys

■ ETNA 4 anys

■ LLUC 4 anys

■ MARTÍ 4 anys

■ GUIM 5 anys

■ INÉS 5 anys

■ NUA 5 anys

■ SAMUEL 5 anys

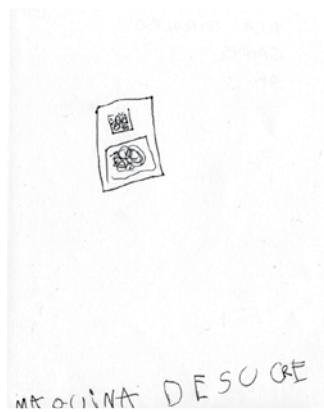
■ ARLET 6 anys

■ BERTA 5 anys

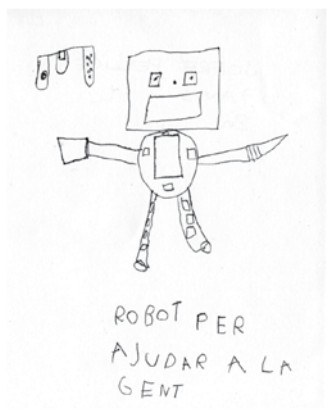
■ BRUNA 6 anys

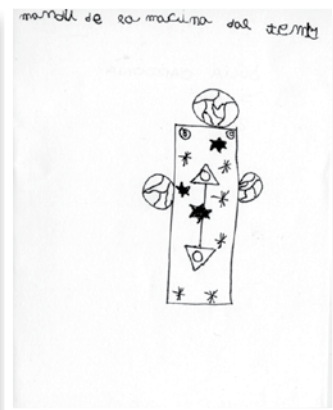
■ YU'A 6 anys

■ ÀGER 7 anys

■ JOFRE 7 anys

■ JÚLIA 7 anys

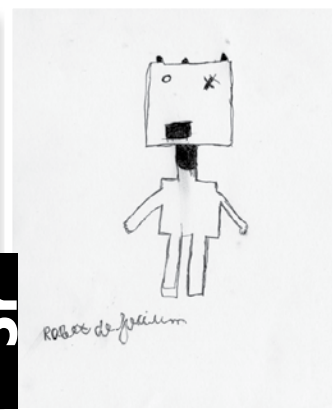
■ ONA 7 anys

■ ROC 7 anys

■ TIAN 7 anys

■ MAKSIM 8 anys

■ PEP 8 anys

■ RAI 8 anys

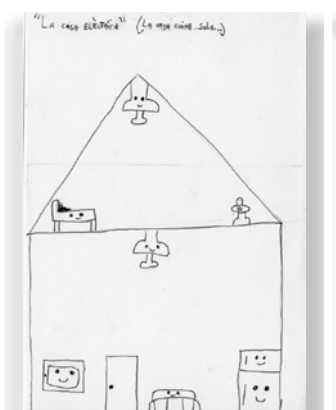
■ EÇKWE 9 anys

■ IRIS 9 anys

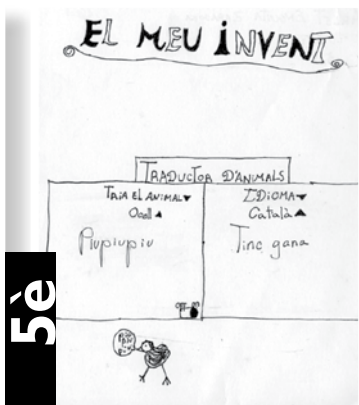
■ LAIA 9 anys

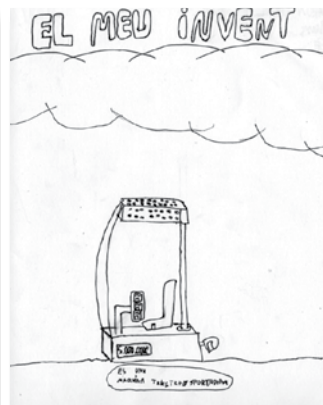
■ MARC 9 anys

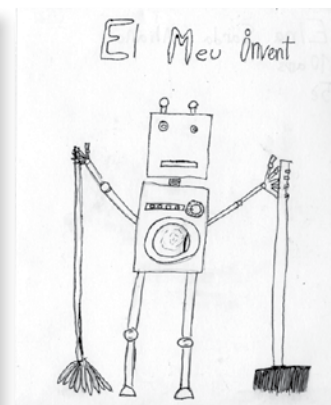
■ SORAYA 9 anys

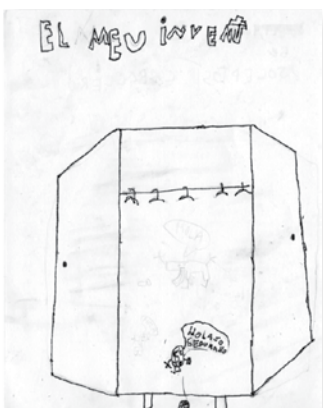
■ ARLET 10 anys

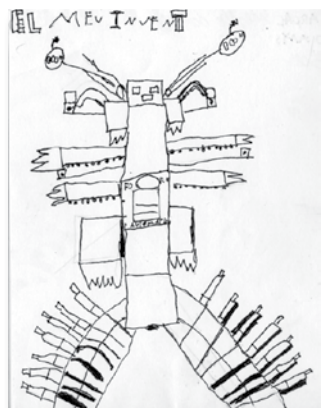
■ ARUN 9 anys

■ ELNA 10 anys

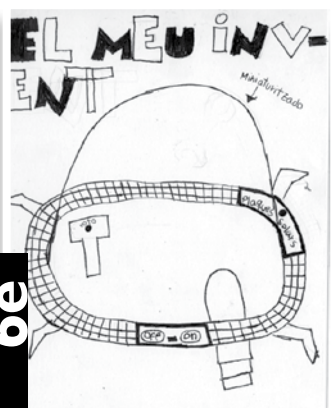
■ JOSEP 9 anys

■ MARÇAL 10 anys

■ PAULA 9 anys

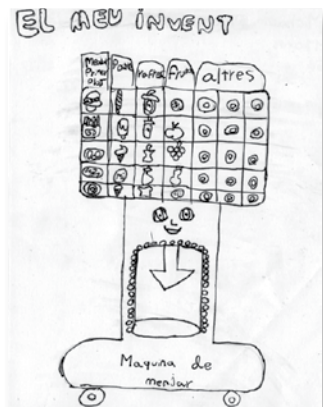
■ ALÈXIA 11 anys

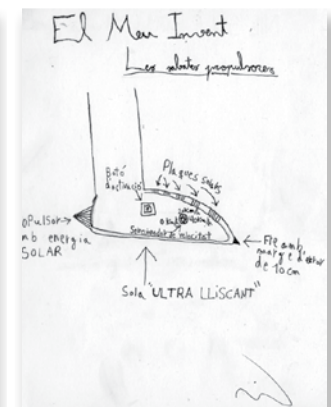
■ ISONA 11 anys

■ LEO 10 anys

■ MICHAELA 11 anys

■ NIL 11 anys

■ ROC 11 anys

TAXI

SERVEI DE TAXI 6-Q

7/8 places

L'Aleixar

mòbil 689 029 326

SUBMINISTRAMENT DE PAPELERIA
MATERIAL D'OFICINA E INFORMÀTICA

CR4

Comercial Reus 4atre

C/ Cornudella del Montsant, 39
Pol. I. Agro Reus 43206 REUS

Telèfon 902 023 390 - 977 327 350 Fax 977 124 014
comandes@cr4.cat - www.cr4.cat

■ *Magda Montlleó Llaunadó,*

El dia 25 de novembre, Dia Internacional de l'Eliminació de la Violència contra les Dones, a 2/4 de 9 del vespre, a la plaça de la Vila, sis dones i dos homes vam llegir el Manifest, per fer evident aquesta greu problemàtica que pateix la nostra societat.

Des de la Regidoria d'Igualtat de Vilaplana volem treballar per la IGUALTAT de debò entre dones i homes. És per aquest motiu que farem la petició al Consell Comarcal, d'una Taula d'Igualtat. En el cas que ens la concedissin tindríem una persona assessorant-nos i donant-nos suport durant un any.

Si no ens la concedeixen, el Consell Comarcal s'ha ofert a ajudar-nos, de forma més puntual, facilitant-nos contactes per tot allò que necessitem.

Properament, els joves faran un Mural sobre aquesta temàtica, acompanyats pel Xavi Huguet.

També tenim previst encetar l'acció amb un Cicle sobre FEMINISME i IGUALTAT, amb conferències, debats, activitats...

Confiam que Vilaplana treballi de valent per combatre aquesta amenaçadora pandèmia que és la violència de gènere.

■ *Mariona Juanpere Salvat*

A la revista anterior van sortir les següents expressions, que tenen el significat que explicaré a continuació:

Això s'acabarà amb punxa

Es diu quan alguna cosa s'acabarà malament. A l'enquesta del meu treball, feta a persones vinculades a Vilaplana, va sortir que la coneix un 80,4% dels enquestats, i la utilitza un 53,6%.

Fer sopes al cap

El significat proposat, que només va ser votat pel 66,2%, era: Fer-li fer alguna cosa a un altre.

Les altres respostes van ser: "convèncer a l'altre en benefici propi", "abusar de la confiança o de la ingenuïtat d'algú", "enredar-lo o atabalar per aconseguir fer canviar de parer", "Donar falses esperances, il·lusions", "Prendre el pèl", "et fan fer el que volen i tu ho consents de bon grat", entre d'altres amb significat semblant.

La coneix un 56,9% i la utilitza un 18%.

Ni pel mal de morir

S'utilitza per expressar un no rotund, per dir que de cap manera.

És coneguda per un 86,9% i la utilitza un 64,1%.

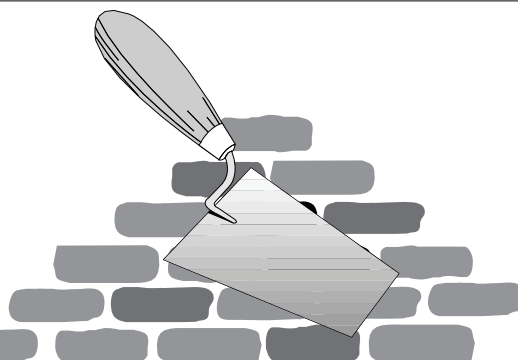
Espero que us hagi agradat aquesta petita secció d'expressions i gràcies per l'interès. Fins la pròxima!

CONSTRUCCIONS

JOAN MESTRE SL

C/ Major, 32-3r - 43380 VILAPLANA - Tel. 977 81 51 73

■ *Maria
Teresa
Llaunadó
Anguera*

Pel mes de desembre us porto dues receptes fetes amb avellana, ara que ja les tenim arplegades, però sabeu que antes es podia espigolar fins i tot, passat festes. Bàsicament, perquè els sistemes de plegar eren manuals i la frase era, mentre portes avellanes a casa, portes diners. I també perquè un cop s'havia fet el primer tomb, s'havia d'anar a collir olives i després, ja tornàvem a anar a espigolar.

Us he posat les receptes del romesco i del torró d'avellana amb quantitats orientatives, perquè la primera és del meu sogre, i mai li vaig veure que agafés cap balança per pesar res. Tot ho feia aproximadament, i sempre sortia bo, amb l'avantatge que cada cop podies gaudir d'un sabor diferent. Ell barrejava avellana i ametlla. Jo el faig sempre amb avellana, però si voleu, ja ho sabeu, una mica de cada.

La recepta del torró d'avellana, és una recepta que feia el meu pare, però he de dir que el mètode era semblant o igual al del sogre. Mai vaig veure que prengué mesures de res. A més, només en feia quan feia mal temps, pluvia molt... i no podia anar al tros, i la feina de les golfes o la de baix al corral estaven en ordre.

Les avellanes que es feien servir per fer torrons, gairebé sempre, eren les que es trencaven quan passaven per la màquina de netejar de la Cooperativa. Però a "Camp de Vaques" teníem quatre avellaners de la classe Ribets, que es plegaven a mà i es guardaven per fer algun regal especial durant l'any a algun conegut o a parents de fora vila i que no eren pàgesos. D'aquests quatre avellaners Ribets, en les seves millors èpoques, n'havíem arribat a plegar quatre sacs.

FEM RECEPTES AMB AVELLANES

RECEPTA DE CONILL AL FORN AMB ROMESCO D'AVELLANA

Ingredients per 4 persones:

Agafarem un conill i el farem a quarts, ja que l'acompanyarem de patates fetes al forn

4 grans d'all

1 ceba gran

1 porro

Herbes aromàtiques picadetes (romer, farigola, curry, cúrcuma, all, julivert... les que més us agradin), sal i pebre blanc

1 copa de ratafia

2 fulles de llorer

¼ de litre de brou de verdures

Patates per acompanyar, que rentarem amb la pell i les tallarem a grills (es parteixen per la meitat i després es fan els grills). Les posem en un bol, amb una barreja d'oli, herbes aromàtiques, pebre vermell, una miqueta de farina i tres o quatre alls sencers. Ho remenem ben remenat i ho deixem marinant durant 10'. Després les posem al forn durant una hora aproximadament. Les podem fer mentre fem el conill i així aprofitem.

Romesco d'avellana, que el farem amb un bon grapat d'avellanes, oli, vinagre, 1 all, sal, pebre vermell, 1 cullerada de cafè de pasta de nyora, 3 o 4 carquinyolis d'avellana, xocolata i un bon trosset de bitxo o cayena.

En un got per la batedora hi posem les avellanes, l'oli que cobreixi el doble del que ocupin les avellanes, un raig de vinagre, l'all pelat, 4 carquinyolis, una

cullerada de pebre vermell, la pasta de nyora, la xocolata (només una presa), el bitxo i un polsim de sal. Ho triturem, i ho anem tastant fins que ens agradi al paladar. El podem fer més clar, afegint-hi oli. Això va a gust, però és bo deixar-lo espès, perquè sempre el podem aclarir.

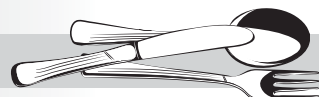
Elaboració

En una safata pel forn hi posem el conill, prèviament salpebrat i ben fregat amb totes les herbes aromàtiques. Hi afegim, pels costats, la ceba tallada a juliana, el porro a rodelles, el llorer, els alls i ho reguem amb oli, generosament. Ho tapem i ho posem al forn a 140 graus i ho deixem aproximadament una hora. Ho revisarem una vegada per remenar-ho. Passat aquest temps, hi afegim la ratafia i ho deixem 20' més. Llavors és el moment d'afegir-hi el romesco (quatre cullerades soperes, com a mínim, o sis, si ho volem més intens). Ja destapat, hi afegim el brou i pugem la temperatura a 180 graus i ho deixem fins que agafi color, remenant tot sovint perquè quedi bé per tots costats, i ja el tenim llest.

En aquest punt hi afegirem, per acompanyar, unes quantes avellanes torrades i les patates que ja tenim llestes... I a gaudir-ne!

VILAPLANA

Receptes de les àries de Vilaplana

RECEPTA DE TORRÓ D'AVELLANA CRUA

Ingredients:

Avellanes crues (la quantitat que vulgueu)

Sucre: si sou molt llépols, el doble del pes de les avellanes, si no, amb la meitat també fareu

Mel: 1 cullerada de postres per uns 200 g d'avellana com a molt

Gasosa: un raig

Posem una paella al foc que ens hi càpiguen bé les avellanes; és a dir, que tapin ben bé tot el fons. Hi tirem el sucre i anem remenant uns 5', hi afegim la mel i el raig de gasosa i anem remenant i dissolent el sucre fins que es vagi fonent i daurant. Veureu que al mateix temps, les avellanes crues van agafant color torrat. Això tardarà aproximadament uns 25'. Un cop ho tingueu ben torrat i el sucre estigui ben caramel·litzat, ho aboqueu damunt d'una superfície freda. Nosaltres abans, ho fèiem tant el marbre de la cuina amb unes gotes d'oli i ara ho fem sobre una superfície de paper de forn, però això sí, sobre una superfície plana i freda.

No ho fèiem mai amb motlle, però si voleu, busqueu un motlle rectangular i ho aboqueu dins, després d'haver-lo untat amb una miqueta d'oli i així el tindreu en forma de barra de torró. Ho deixeu refredar i després, a disfrutar.

Les Brases
de Ca l'Olla
restaurant
Passeig de la Mussara, 8 - 43380 VILAPLANA
lesbrasesdecalolla@gmail.com
F-Les Brases de ca l'Olla
Tels: 977 782 862 - 661 793 565

ÀNEC A LA TARONJA I A LES FINES HERBES DEL BOSC

■ *Maria Teresa Ferré Munté*

Com a proposta per algun dels àpats de les festes de Nadal, la Maria Teresa Ferré Munté comparteix amb nosaltres una de les receptes que solen fer a casa seva.

Ingredients:

- 1 Ànec tallat a quarts (es pot substituir per pollastre)
- 2 Taronjes
- 4 Grans d'all grossos
- 1 Tomàquet de pera (té menys llavors)
- ½ Pastanaga
- 12 Unitats de ceps petits sencers
- Oli
- 1 galeta maria
- 1 Ceba
- Pebre
- Vi blanc
- Fines herbes: 2 Fulles de llorer, romaní, farigola, sajolida, orenga i 3 claus.
- 9 avellanes
- Sal
- Aigua
- Vi dolç

Per començar, salpebrem l'ànec i el posem en una font. Hi tirem per sobre el suc d'una taronja espremuda. No cal reservar.

Seguidament, omplim mitja olla amb aigua i força farigola.

En una cassola daurem l'ànec amb el seu propi greix (només hi afegirem oli si veiem que n'hi fa falta), després hi afegim el vi blanc. La part bonica del tall, la que té la pell, la posem primer de cara a la cassola.

Mentre s'està daurant l'ànec, en

una taula de tallar, tallem l'altra taronja a quarts, els tomàquets, la ceba, els alls i ho afegim a l'ànec, juntament amb les fines herbes.

Tot seguit, afegim la infusió de farigola a l'ànec, a la mida justa que el cobreixi. Deixem coure 30 minuts fins que hagi reduït (si ho fem amb pollastre, ho deixarem 15 minuts més), girem els talls i afegim el vi dolç fins que es redueixi.

Posteriorment, afegim els ceps, girem els talls i deixem coure 20 minuts més. Si els ceps són petits els posem sencers, si són grans els tallem per la meitat. Quan està cuit, retirem les fines herbes.

Finalment, posem en un pot les verdures que hem sofregit, una galeta maria, 9 avellanes i hi afegim el suc de la cassola, i si hi fa falta, afegim més infusió de farigola. Ho triturem tot. Afegim la salsa per sobre de l'ànec fins que el cobreixi i ho deixem coure 5 minuts més.

Espero que us agradi. Bon Nadal!

Llaurado
FORN DE PA I PASTISSERIA
PA CUIT AMB LLENYA
Avgda Dr Vilaseca 10 Avgda Joaquim Mir 11
Tel. 31 54 52 Tel. 81 50 04
REUS L'ALEIXAR

EXCAVACIONS I TRANSPORTS
MIRALLES
SALVADÓ - MARINÉ, S.L.
Carrer Les Creus, núm. 2
Tels. 977 816 489 - 665 562 648
43356 ALFORJA
mirallesalforja@telefonica.net

Curs de construcció amb pedra seca

Organitzat per LEADER del Camp de Tarragona

Col·laboració de Marges PRIORAT i de l'Ajuntament de Vilaplana

Financament de la Generalitat de Catalunya, Departament d'Acció Climàtica, Agricultura i Agenda Rural, del Fons Europeu Agrari de desenvolupament Rural i la Diputació de Tarragona.

S'han fet 5 jornades, anomenades: "Col·labora pel Paisatge 2021", a un poble de cada comarca que gestiona la Plataforma Leader del Camp de Tarragona (Renau, Vilabella, Passanant i Belltall, Gratallops i Vilaplana).

El 20 de novembre, dissabte, a Vilaplana es va fer el Curs de construcció amb pedra seca. Va ser un curs didàctic i pràctic, amb l'assessorament del Carles, monitor de Marges Priorat. Els assistents, unes vint-i-cinc persones,

van poder participar en la realització d'un marge de pedra seca que envolta el "palosanto" de l'aparcament de l'hort de la Morera, al costat del Casal Vilaplanenc.

Hi va haver moltes ganes de treballar i amb la sessió del matí es va acabar la feina, amb gran satisfacció per part de tots els integrants del curs.

■ ■ ■

Instal·lacions JF

- Electricitat, Gas, Aigua.
- Calefacció i Aire condicionat.
- Aprofitament d'aigües grises i pluvials.
- Energia solar fotovoltaica per usos agrícoles.

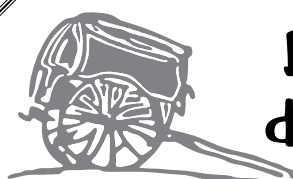
<http://www.usuaris.tinet.org/ijfega/inici>

Jordi Fernández Llorens

instaljf@tinnet.cat

620 272 212

La Tartrana de Cal Munter

Confort en Allotjament Rural

Àngel Guimerà, 9 - 43380 VILAPLANA
Tel. i Fax 977 815 160 - Mòbil 687 415 898
www.latartrana.es

En aquest autodefinit hi trobareu els cognoms d'onze líders polítics mundials

■ *F. Mariné Tost*

BALL BRASILER EMMANUEL	CRITS MOLT FORTS OCA DESORDENADA	TOT SOL ESCOLTAVA	ACUDIT VISUAL	JOE NARENDRA
ESTÀTUA A L'ILLA DE PASQUA BARACK	VA AMB LA VACA	VLADIMIR	ESTIMI	OH MY!
MIL PREPARANT PEL RETRAT	LA QUARTA LLETRA PER SUCAR LA PLOMA	POC AMOR FER EL NIU	CONTRACCIÓ	INDIRA
BORIS FLONJO	ENTRETENI- MENT DIVERTIT	ESCAC I ...	FELI DE CAP PER AVALL ÉSSER SUPERIOR	ES NECESSITAVA ABANS DEL GOOGLE MAPS
LLENGUA FORAT AL TERRA	JIMMY 51	CODI DE LA SIM	ESTIME UNA EMA AL REVÉS	MOLT DEFICIENT SEGONA LLETRA
HEM FET EL ...!	DONALD	FET AMB FARINA DÍGRAF	DE CAP MANERA! PLURAL	3,141592...
ANGELA				

AGRÍCOLA
I SECCIÓ DE CRÈDIT
VILAPLANA, S.C.C.L.

Els moixons del terme

Arrupit

Rupit / Ropit / Pit-roig (*Eritacus rubecula*)

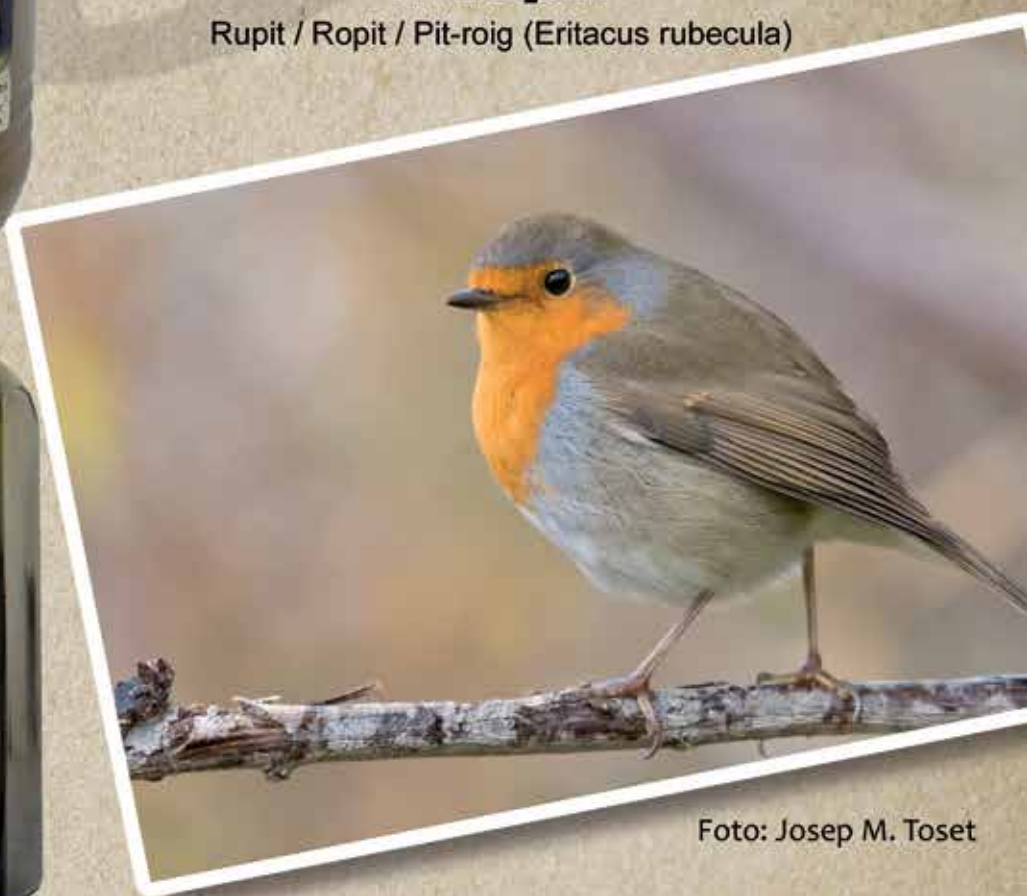

Foto: Josep M. Tuset

Amb el suport de la
Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència

Amb la col·laboració de la
Diputació Tarragona

**AJUNTAMENT
DE VILAPLANA**